

§ 12 stk. 2 Miljøgodkendelse af sohold

Nørre Landevej 42-44, 6470 Sydals

*Meddelt:
26. december 2009
Sønderborg Kommune
Landbrugsafdelingen*

KORT BESKRIVELSE AF DET ANSØGTE PROJEKT:

Sønderborg Kommune har den 13. juli 2007 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af udvidelse af ejendommen på Nørre Landevej 42-44.

Godkendelsen er udarbejdet på grundlag af ansøgningsskema 3174, version 6 gennem www.husdyrgodkendelse.dk samt supplerende oplysninger modtaget løbende fra ansøger og konsulent. Godkendelsen meddeles efter Husdyrlovens jf. § 12 stk. 2 (*Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*, herefter kaldet Husdyrloven). Det er kommunens vurdering, at udvidelsen ikke kan adskilles fra den eksisterende produktion. Der sker derfor en samlet vurdering af hele anlægget og stilles vilkår hertil. Da der foreligger en miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelsesloven fra december 2006 samt et tillæg til Regionplan 2005-2016, og det vurderes, at vilkårene i miljøgodkendelsen stadig er aktuelle, er vilkårene stort set identiske med vilkårene i denne godkendelse. Hvor der har været behov for det, er der sket ændringer og fastsat nye vilkår.

Der er ansøgt om udvidelse af et eksisterende landbrug, beliggende Nørre Landevej 42-44, 6470 Sydals. Det nuværende tilladte dyrehold er på 800 årssøer, 20.200 smågrise 7,2-30 kg, 400 polte 85-102 kg samt 2 heste > 700 kg, svarende til 305,8 DE. Der ønskes en udvidelse i eksisterende bygninger til i alt 930 årssøer med 30 fravænnede grise pr. årssø, 26.000 smågrise 8,5-30 kg, 525 sopolte 60-102 kg samt 2 heste > 700 kg, svarende til 377,0 DE. IT-systemet www.husdyrgodkendelse.dk har ændret DE-beregningerne lidt efter opdateringen pr. 13. juli 2009. I denne godkendelse er de gamle tal for DE bibeholdt.

Maskinhuset vil blive forlænget med ca. 250 m², hvoraf knap 120 m² vil blive benyttet til karantænestald. Byggeriet vil blive udført, så snart de nødvendige tilladelser foreligger.

Ejendommen er placeret i god afstand fra naboer, fælles vandindvindingsanlæg, enkelt vandindvindingsanlæg, vandløb, offentlig vej og naboskel.

Der udarbejdes fire § 16 godkendelser i forbindelse med denne godkendelse. § 16 godkendelserne udarbejdes til:

HBL Markbrug I/S, Hagensig 7, 6470 Sydals – afgørelse offentliggjort d. 26. december 2009

Peter Bruhn, Grønmark 16, 6470 Sydals – afgørelse offentliggøres januar 2010

Paul Mogensen, Vesterkobbøl 11, 6470 Sydals – afgørelse offentliggøres januar 2010

Christen Mathiesen, skoven 8, 6470 Sydals – afgørelse offentliggjort d. 26. december 2009

Et udkast til godkendelsen har været i høring hos ejer/ansøger Jens Ole Bladt og rådgiver Ulla Refshammer Pallesen, samt berørte parter. De parter da har fået udkastet tilsendt fremgår af bilag 14. Der er ikke indkommet kommentarer i høringsperioden.

Afgørelsen er offentliggjort i Sønderborg Ugeavis og på Sønderborg Kommunens hjemmeside: www.sonderborg.dk, d. 26. december 2009.

Fremover er der godkendelse til en produktion på 377,0 DE fordelt på 930 årssøer med 30 fravænnede grise pr. årssø, 26.000 smågrise 8,5-30 kg, 525 sopolte 60-102 kg samt 2 heste > 700 kg.

GODKENDELSEN ER UDARBEJDET AF:

Sønderborg Kommune
Landbrugsafdelingen
Rådhusstrøvet 10
6400 Sønderborg

Sagsbehandler:
Arealdel:
Sag nr.:
KS:

Vibeke Ring Kuntz
Vibeke Ring Kuntz
07/1716
Helle D. Pedersen

INDHOLDSFORTEGNELSE

BESKRIVELSE OG VURDERING AF EJENDOMMEN.....	1
1. IKKE-TEKNISK RESUMÉ	1
2. INDLEDNING	2
3. ANSØGER OG EJERFORHOLD	3
4. HUSDYRBRUGET	3
5. BELIGGENHED	4
5.1 Generelle afstande.....	4
5.2 Planmæssige forhold.....	6
5.3 Indpasning i landskabet.....	6
6. BYGNINGER.....	8
7. INDRETNING OG DRIFT	9
7.1 Indretning.....	9
7.2 Foder og -opbevaring.....	15
7.3 Råvarer og hjælpestoffer.....	16
7.4 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	18
8. GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING.....	19
8.1 Samlet gødningsproduktion og -type.....	19
8.2 Gødningshåndtering	20
8.3 Gyllekøling.....	22
8.4 Udbringning af gylle.....	23
9. FORURENING OG GENEPÅVIRKNINGER.....	25
9.1 Ammoniak	25
9.2 Lugt	29
9.3 Lys	31
9.4 Støj og vibrationer.....	31
9.5 Støv	32
9.6 Til- og frakørsel	32
9.7 Skadedyr	33
9.8 Spildevand og overfladevand.....	34
9.9 Tankanlæg	35
10. AFFALD	36
11. RENERE TEKNOLOGI OG BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK, BAT	38
12. EGENKONTROL	39
13. VIRKSOMHEDENS OPHØR.....	40
14. ALTERNATIVER	40
BESKRIVELSE OG VURDERING AF AREALERNE.....	41
15. UDBRINGNINGSAREALERNE.....	41
15.1 Krav om § 16 godkendelse	42
15.2 Lokalisering og planmæssige forhold	43
15.3 Harmoniareal	43
16. PÅVIRKNING FRA AREALERNE	44

16.1	Påvirkninger af søer og vandløb	44
16.2	Kvælstof og fosfor til fjord & hav	45
16.3	Nitrat til grundvand	45
16.4	Beskyttet natur	46
16.5	Beskyttede sten- og jorddiger	46
16.6	Kultur- og fortidsminder	46
16.7	Natura 2000	47
16.8	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	47
17.	GENERELLE REGLER	48
18.	HØRING	48
19.	KONKLUSION	49
	VILKÅR	50
20.	VILKÅR FOR EJENDOMMEN	50
	KLAGE	57
	GENERELT	57
	KLAGEVEJLEDNING	59
	LOVGRUNDLAG	60
3	TELEFONNUMRE	76
3	BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	77
3	OVERLØB AF GYLLE	78
3	KEMIKALIE- OG OLIESPILD	79
3	STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	80
3	STRØMSVIGT	81
3	TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	82
3	BILAG A KORT OVER EJENDOMMEN	83
3	BILAG B KORT OVER UDLØBSPUNKTER FRA DRÆN	84

BILAG

1	OVERSIGTSPLAN I FORHOLD TIL OMGIVELSERNE
2	KORT OVER ANLÆGGET (ikke målfast pga. scanning)
3	PLACERING AF AFKAST
4	NATUR 1000 m FRA STALDANLÆGGET
5	KORT OVER EJENDOMMENS UDBRINGNINGSAREALER (luftfoto)
6	KØRSELSVEJE
7	PLANMÆSSIGE FORHOLD
8	NATURA 2000 og § 7 NATUR
9	BESKYTTET NATUR
10	OVERFLADEVAND
11	GRUNDEVAND

12 NOVANA HAVMODELLEN

13 BEREDSKABSPLAN

14 LISTE OVER PARTER

BESKRIVELSE OG VURDERING AF EJENDOMMEN

1. IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Dyrehold og produktionstilladelse

Til grund for Sønderborg Kommunens behandling af sagen ligger ansøgning om udvidelse af svinebrug, beliggende Nørre Landevej 42-44, 6470 Sydals. Det nuværende tilladte dyrehold er på 800 årssøer, 20.200 smågrise 7,2-30 kg, 400 polte 85-102 kg samt 2 heste > 700 kg (305,8 DE). Det ansøgte dyrehold er på 930 årssøer med 30 fravænnede grise pr. årssø, 26.000 smågrise 8,5-30 kg, 525 sopolte 60-102 kg samt 2 heste > 700 kg. Dette svarer til 377,0 DE efter omregningsfaktor, jf. bilag 1 i *Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.*, *Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006.*

Anlægget

Der udvides hovedsageligt i eksisterende stalde, da der her er overskudskapacitet. Der etableres en karantænestald i en del af en udvidelse af maskinhuset på ca. 250 m² (heraf knap 120 m² karantænestald). Desuden etableres en ny vaskeplads. Der er søgt om en kølebrønd til døde grise, denne ønskes placeret ved Nørre Landevej.

Ejendommen ligger midt på Kegnæs og udbringningsarealerne er spredt over hele Kegnæs. Ansøgers arealer er lagt ind i et markfællesskab, HBL Markbrug I/S. Da der køres fra de forskellige ejendomme som leverer husdyrgødning til markbruget til nærmeste mark/den mark som mangler gylle, er stort set alle udbringningsarealer i markbruget vist i ansøgningen, således at der er frihed til at køre gylle på alle arealer.

Lugt

Afstanden til nærmeste stuehus på naboejendom er ca. 150 meter. Nærmeste samlede bebyggelse er Kongshoved, der ligger ca. 250 meter vest for eksisterende gyllebeholdere. Nærmeste byzone og sommerhusområde er Østerby ca. 1,5 km syd for ejendommen. Lugtbe-
regninger viser, at lugtgeneafstandene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse, byzone og sommerhusområde er overholdt ved den ansøgte produktion.

Transporter

Antallet af transportere øges med ca. 12 % som følge af udvidelsen. Dette kan medføre forøgelse af miljøbelastningen på omgivelserne i form af støv og støj. Der kommer desuden et øget ressourceforbrug.

Udbringningsarealer

Ansøger råder over ca. 88,44 ha ejede udbringningsarealer. Kravet til eget areal til en produktion på 376 DE er på 76,3 ha.

Til udbringning af gyllen fra svineproduktionen er der et samlet areal på minimum 269,3 ha til rådighed. Alle ejede udbringningsarealer dyrkes af HBL Markbrug I/S (CVR-nr. 25968719). Alt i forbindelse med dyrkning af jord er en del af I/S'et: dvs. maskiner der bruges i marken, handelsgødning, bekæmpelsesmidler m.v. (dog benytter I/S'et en maskinstation til gylleudbringning). De arealer, ansøger har i sin egen markplan, modtager ikke gylle.

Alle arealer er anmeldt som gylleaftaler og det er derfor nødvendigt med en § 16 godkendelse af arealerne hvis det vurderes at det er nødvendigt at stille vilkår.

Der udarbejdes fire § 16 godkendelser i forbindelse med denne godkendelse. § 16 godkendelserne udarbejdes til:

HBL Markbrug I/S, Hagensig 7, 6470 Sydals

Peter Bruhn, Grønmark 16, 6470 Sydals
Paul Mogensen, Vesterkobbøl 11, 6470 Sydals
Christen Mathiesen, skoven 8, 6470 Sydals

De arealer der fremgår af denne godkendelse er robuste og der stilles ikke vilkår til dem.

Opbevaringskapacitet

Med ejendommens opbevaringskapacitet og aftaler om opbevaring af gylle i lejede beholdere er der til ejendommen en kapacitet til opbevaring af gylle i gyllebeholdere på ca. 10 måneder (heraf 4,6 måneder i gyllebeholdere på selve ejendommen).

Ammoniakreduktion

Kravet om 15 % reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen opfyldes dels ved overdækning af gyllebeholderne, og dels ved at nogle af staldene har et staldgulv der resulterer i en mindre ammoniakfordampning end referencegulvtypen (dels karantænestalden med minimum 1/2 fast gulv og dels løbeafdelingen med individuel opstaldning).

Alternativ

Alternativet til udvidelsen er den nuværende produktion (o-alternativet).

BAT

Ansøger har redegjort for implementeringen af BAT. Sønderborg Kommune vurderer samlet set, med baggrund i de enkelte redegørelser for BAT, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse og med de vilkår som i øvrigt er stillet i miljøgodkendelsen i relation til BAT. Der indføres gyllekøling i tilbygningen til smågrisestalden.

2. INDLEDNING

Sønderborg kommune har modtaget ansøgning fra Jens Ole Bladt om miljøgodkendelse af udvidelse og drift af husdyrproduktion på Nørre Landevej 42-44, 6470 Sydals.

Sønderjyllands Amt har d. 18. december 2006 vedtaget tillæg nr. 40 til Regionplan 2005-2016 for udvidelse af husdyrbrug på ejendommen og Sydals Kommune har d. 20. december 2006 meddelt miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33 til den daværende udvidelse.

Der kan kun gives tillæg til § 33-godkendelse i henhold til § 12 stk. 3 i Husdyrloven hvis udvidelsen kan adskilles fra det oprindelige. Udvidelsen på Nørre Landevej 42-44 kan ikke adskilles fra det oprindelige og der skal derfor udarbejdes en fuld godkendelse efter § 12 stk 2 i Husdyrloven.

I forbindelse med den nye ansøgning om godkendelse efter Husdyrlovens jf. § 12 stk. 2 (*Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*) skal der ske udvidelse i eksisterende bygninger, og herudover skal der ske en forlængelse af maskinhuset samt etableres en karantænestald inde i maskinhuset. Desuden er der søgt om at etablere en kølebrønd til døde dyr og en ny vaskeplads.

Vilkårene fra miljøgodkendelsen fra 20. december er stort set videreført i denne godkendelse. Hvor der har været behov for det, er der sket ændringer og fastsat yderligere vilkår. Ved udnyttelse af denne godkendelse bortfalder den eksisterende miljøgodkendelse fra 2006. VVM- tillægget var givet på baggrund af nogle forudsætninger blandt andet fodertilpasninger. Der er i mellemtiden kommet ny lovgivning og ny praksis. Det vurderes på baggrund af indsendte beregninger at disse forudsætninger i VVM – tillægget er af underordnet betydning og der tages derfor udgangspunkt i normen.

Den miljøtekniske beskrivelse bygger på virksomhedens ansøgning og en række supplerende oplysninger.

Hvor det er fundet relevant, har Sønderborg Kommune vurderet på konsekvenserne af udvidelsen/ændringen, samt givet begrundelse for de opstillede vilkår.

3. ANSØGER OG EJERFORHOLD

Ansøgerens navn: Jens Ole Bladt
 Adresse: Nørre Landevej 42-44, 6470 Sydals

Virksomhedens navn: -
 Adresse: Nørre Landevej 42-44
 Matrikel: 3 m.fl. Hjortholm, Kegnæs
 CVR-nr.: 26718481
 P-nr.: 1003523030
 CHR-nr.: 48955
 Kontaktperson: Jens Ole Bladt

Ejer af ejendommen: Jens Ole Bladt
 Ejer af virksomheden: Jens Ole Bladt

4. HUSDYRBRUGET

Landbruget drives som et konventionelt landbrug med husdyrproduktion. På ejendommen drives et fitnesscenter, Bodyfarm, under samme cvr-nr. Denne aktivitet kræver ingen godkendelse.

Ejendommens årlige dyrehold, før og efter udvidelsen, fremgår af tabel 1. Antal DE er beregnet ud fra *bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12-2006*.

Tabel 1: Dyreholdets størrelse

Art og vægtklasse/alder	Før udvidelse		Efter udvidelse	
	antal	DE	antal	DE
Årssøer med smågrise til fravæning ved 7,2 kg	800	186,54	930	216,87
Smågrise 7,2-8,5 kg	-	-	27.900	9,47
Smågrise 7,2-30 kg	20.200	115,91	-	-
Smågrise 8,5-30 kg	-	-	26.000	140,14
Polte 85-102 kg	400	3,23	-	-
Polte 60-102 kg	-	-	525	9,49
Heste > 700 kg	2	1,05	2	1,05
I alt		305,75		376,99

På ansøgningstidspunktet ejer/lejer ansøger ikke andre ejendomme med husdyrproduktion. Der er dog overvejelser om at finde en ejendom med karantænestalde til polte.

Udvidelsen sker primært i eksisterende bygninger.

Der etableres en karantænestald i en del af en udvidelse af maskinhuset på ca. 250 m² (heraf knap 120 m² karantænestald).

Det skønnes at der har været dyrehold på ejendommen de sidste 100 år. Ansøger har haft halvpart i virksomheden siden 1993 og har ejet den alene siden 2004.

Miljømyndighedens vurdering

Der stilles vilkår om det tilladte dyreholds størrelse.

For at give ansøger mulighed for en lille smule fleksibilitet og for ikke at risikere at små ændringer i dyreholdet udløser krav om miljøgodkendelse, gives mulighed for at variere antallet af dyreenheder indenfor hver kategori smågrise, slagtesvin (polte) og søer med maksimalt 10 %, dog ikke mere end dyreenheder tilsvarende 930 årssøer med 30 fravænnede grise pr. årssø, 26.000 smågrise 8,5-30 kg, 525 sopolte 60-102 kg samt 2 heste > 700 kg. Dette svarer til 377,0 DE i denne godkendelse jf. bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12-2006 og 346,2 DE jf. bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse af husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12-2006. Endvidere må der ikke være mere end 61.086 OU/m³ fra søer og smågrise og mere end 3.672 OU/m³ fra slagtesvin. Kommunen kan forlange dokumentation for, at vilkåret overholdes i form af lugtberegning. Lugtberegningen skal foretages i version 1.42 af regnearket, der er genereret i forbindelse med ansøgningen i www.husdyrgodkendelse.dk.

For at kunne kontrollere om godkendelsens vilkår om maksimalt dyrehold overholdes – med hensyn til antal, vægt og sammensætning af dyr – stilles der vilkår om, at der skal føres en driftjournal.

Der stilles desuden vilkår om at der på ejendommen skal være mulighed for tilsynsmyndigheden kan føre tilsyn med dyreholdets størrelse ved optælling af dyr i stalden.

5. BELIGGENHED

5.1 Generelle afstande

Bilag 1 viser en oversigtsplan med angivelse af anlæggenes placering i forhold til omgivelserne. Ejendommens bygninger ligger i landzone på Kegnæs øst for Kongshoved.

Anlægget er placeret, så afstandskravene til bl.a. byzone, nabobeboelse, vandløb, søer, veje og beboelse på egen ejendom (jf. Husdyrlovens kapitel 2) overholdes.

Jf. Husdyrlovens § 6 er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt indenfor eller i en afstand af mindre end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

- områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt indenfor en afstand af 50 m fra nabobeboelse.

Tabel 2: Forbudszoner (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer)

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
Byzone	ca. 1,5 km	Fra staldanlægget til Østerby	50 m
Sommerhusområde	ca. 1,5 km	Fra staldanlægget til sommerhusområde ved Østerby	50 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	ca. 1,1 km	Fra staldanlægget til lokalplan KE 5 (Hytteby, fritidsaktiviteter og krovirksomhed ved Gåsvig Kro)	50 m
Nabobeboelse (uanset om det er landbrug eller ej)	ca. 150 m	Fra drægtighedsstald til Nørre Landevej 40	50 m

Jf. Husdyrlovens § 20 skal kommunen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse eller miljøgodkendelse sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra:

- samlet bebyggelse
- eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde
- lokalplanlagte områder i landzone (boligformål, blandet bolig og erhverv)

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres indenfor følgende afstande nævnt i tabel 3.

Tabel 3: Afstande og afstandskrav

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
Naboskel	ca. 150 m	Målt fra ny karantænestald til naboskel til matr. nr. 17 af Hjortholm og matr. nr. 30 af Nygård	30 m
Beboelse på samme ejendom = stuehuset	ca. 25 m	Målt fra hestebokse til beboelsen	15 m
Levnedsvirksomhed	>> 25 m	Kendes ikke	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	ca. 325 m	Målt fra vestligste gyllebeholder til Kongshoved 1A	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	ca. 100 m	Målt fra vestligste gyllebeholder til drikkevandsboring Kegnæs Vandværk	25 m
Vandløb	ca. 1.100 m	Vandløb gennem Hartsø	15 m
Dræn	> 15 m	Målt fra bygninger og gyllebeholdere	15 m

Sø	ca. 20 m	Målt fra stald til nyt forsinkelsesbassin	15 m
Sø	ca. 930 m	Fra staldanlæg til sø (Hartsø)	15 m
Privat vej	>> 15 m	Kendes ikke	15 m
Offentlig vej	ca. 42 m	Målt fra ny karantænestald til Nørre Landevej	15 m

Kilde: Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabasen (Geus).

Herudover er der afstandskrav i forbindelse med lugtemissionen. Disse krav er beskrevet under 9.2 Lugt.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at Husdyrlovens § 6, 8 og 20 overholdes, og at der ikke er behov for skærpede vilkår for afstande.

5.2 Planmæssige forhold

Ifølge regionplanen for Sønderjyllands Amt 2005-2016 ligger ejendommen i indsatsområde for grundvand samt indvindingsområde for almene vandværker (Kegnæs Vandværk nord og syd).

Ifølge Kommuneplan 2005 – 2017 for Sønderborg Kommune ligger virksomheden i delområde KE-L1, som er udlagt til jordbrugsområde.

Ifølge Spildevandsplan 2001/2005 for Sydals Kommune, ligger ejendommen udenfor kloakeret område. Proces- og sanitært spildevand afledes til mekanisk rensning med afløb til Hørup Hav. Regnvand samt tagvand afledes via forsinkelsesbassin til Hørup Hav.

Ejendommen forsynes med vand fra Kegnæs Vandforsyning.

5.3 Indpasning i landskabet

Ejendommen ligger åbent i landskabet dog indpasset i landskabet ved tilpasning til terræn (nordøstlige hjørne er delvis gravet ned i forhold til omgivende terræn) og med enkelte levende hegn og træer rundt omkring ejendommen.

De væsentligste udpegninger og deres betydning for ansøgningen beskrives herunder. I forbindelse med arealerne er kommentarerne på baggrund af samtlige arealer anmeldt i forbindelse med ansøgningen om godkendelse.

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser: Bygningerne ligger udenfor udpegningen "Områder med naturinteresser". Nogle af arealerne ligger indenfor udpegningen. Da der er tale om arealer, der lovligt er i omdrift, har udpegningen ingen betydning.

Områder med landskabelig værdi: Bygningerne og en stor del af arealerne ligger indenfor udpegningen "Værdifulde kystlandskaber". Udpegningen har ingen betydning i det der bygges i tilknytning til eksisterende landbrug og i øvrigt "i læ" af eksisterende bygninger.

Uforstyrrede landskaber: Bygningerne og de fleste arealer ligger indenfor udpegningen.

Områder med særlig geologisk værdi: Der er hverken bygninger eller arealer indenfor udpegningen. Udpegningen har derfor ingen betydning.

Rekreative interesseområder: Der er hverken bygninger eller arealer indenfor udpegningerne: ”Fritidsområder”, ”Nye og Eksisterende sommerhusområder”, ”Arealudlæg til ferie-fritidsformål” eller ”Planlagte arealer til ferie-fritidsformål”. Udpegningerne har derfor ingen betydning.

Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer: Der er hverken bygninger eller arealer indenfor udpegningen. Udpegningerne har derfor ingen betydning.

Kirkeomgivelser: Bygningerne ligger udenfor ”Kirkelandskaber”. Nogle af arealerne ligger indenfor Kegnæs Kirkes udpegning af kirkelandskaber. Udpegningen har ingen betydning for driften af arealerne, da der ikke ændres i eksisterende lovlig drift.

Kystnærhedszonen: Bygningerne og alle arealer ligger indenfor udpegningen. Udpegningen har ingen betydning for driften af arealerne eller de bygningsmæssige udvidelser. Det nye byggeri vil ikke kunne ses fra vandet.

Skovrejsningsområder: Der er hverken bygninger eller arealer ligger indenfor udpegningen. Udpegningerne har derfor ingen betydning.

Fredede områder: Der er ikke bygninger indenfor udpegningen. Der er et areal indenfor en arealfredning.

Strandbeskyttelseslinje: Bygningerne ligger ikke indenfor udpegningen. Nogle af arealerne ligger indenfor udpegningen. Udpegningen har ingen betydning, da der er tale om almindelig landbrugsdrift og der hverken fjernes eller etableres nye hegn eller lignende.

Klitfredningslinje: Der er hverken bygninger eller arealer indenfor udpegningen. Udpegningerne har derfor ingen betydning.

Skovbyggelinje: Bygningerne ligger ikke indenfor udpegningen. Nogle af arealerne ligger indenfor udpegningen. Udpegningen har ingen betydning for driften af arealerne.

Sø- og åbeskyttelseslinje: Bygningerne ligger ikke indenfor udpegningen. Enkelte arealer ligger indenfor søbeskyttelseslinjen.

Kirkebeskyttelseslinje: Bygningerne ligger ikke indenfor udpegningen ”Kirkebyggelinjer”. Et af arealerne ligger indenfor udpegningen. Udpegningen har ingen betydning for driften af arealerne.

Fortidsmindebeskyttelseslinje: Der er ingen bygninger indenfor udpegningen. Flere af arealerne ligger indenfor udpegningen.

Beskyttede sten- og jorddiger: Der er ingen diger i forbindelse med bygningerne. Nogle af udbringningsarealerne støder op til beskyttede sten- og jorddiger. Udpegningen har ingen betydning for driften af arealerne, idet der ikke ændres på driften af arealerne og der ikke fjernes sten- og jorddiger.

Miljømyndighedens vurdering

Da ejendommen ligger indenfor udpegningen uforstyrrede landskaber stilles der vilkår om, at der ikke må anvendes blanke eller reflekterende materialer på de nye bygninger. Som

beskrevet herover, er anlægget ikke i konflikt med andre af ovenstående udpegninger eller andre planlægningsmæssige forhold. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår som direkte følge af udpegningerne. Arealerne behandles særskilt i afsnit 15 og 16.

6. BYGNINGER

Ejendommens bebyggede erhvervsareal er på ansøgningstidspunktet ifølge BBR opgjort til 9.176 m².

Bilag 2 viser en tegning over den samlede virksomhed.

Oplysninger om bygningernes grundplan, bygningshøjde, taghældninger, bygningsmaterialer og farver og bygningernes anvendelse fremgår af efterfølgende skema:

Tabel 4: Bygningsbeskrivelse

Bygning		Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1	Karantænestald, ændres til sygestald til søer	ca. 265 m ²	ca. 5,5 m	20 °	Hvidmalede mursten gråt tag - taget males mat sort.	Karantænestald, fremover sygestald. (staldafsnit 1.1.1)
2	Stald til ammesøer	ca. 180 m ²	ca. 5,5 m	20 °	Hvidmalede mursten og lysegråt tag - taget males mat sort.	Ammesøer (staldafsnit 1.1.2)
3+4	Sopolte/gyltestald	ca. 530 m ²	ca. 6,25 m	20 °	Hvidmalede mursten og lysegråt tag - taget males mat sort.	Indkøbte samt løbede sopolte. (staldafsnit 1.1.3)
5	Smågrise-stald	ca. 1.230 m ²	ca. 7 m	20 °	Lysegråmalede søstenselementer og mat sort tag.	Uændret (staldafsnit 1.1.4)
6	Tilbygning til smågrise-stald	ca. 955 m ²	ca. 7 m	20 °	Lysegrå søstenselementer og mat sort tag.	Uændret (staldafsnit 1.1.5)
7	Drægtighedsstald og foderlade mv.	ca. 1.630 m ² ca. 575 m ²	ca. 8,5 m	20 °	Lysegrå søstenselementer og mat sort tag.	Uændret (staldafsnit 1.1.6)
8	Farestald	ca. 1.640 m ²	ca. 8 m	20 °	Lysegrå søstenselementer og mat sort tag.	Uændret (staldafsnit 1.1.7)
9	Løbeafdeling	ca. 700 m ²	ca. 8 m	20 °	Lysegrå søstenselementer og mat sort tag.	Uændret (staldafsnit 1.1.8)
10	Hesteboks, ny karantænestald og	ca. 9 m ² + 117 m ² ud af 450 m ²	ca. 6 m	20 °	P.t. røde stålplader og gråt tag. Plader males gråhvide og tag males	Maskinhuset udvides så arealet til

	maskinhus	nye 250 m ²			mat sort. Tilbygning etableres i hvide stålplader eller betonelementer med mørkegråt/sort eternittag.	maskiner udvides, hesteboks og karantænestald (stald-afsnit 1.1.9 og 1.1.10)
--	-----------	------------------------	--	--	---	--

Herudover er der følgende anlæg på ejendommen:

Gyllebeholder på 1.825 m³: Perstrup elementbeholder, ca. 2 m over terræn, fast overdækning i form af lav teltdug, ingen afskærmende beplantning.

Gyllebeholder på 1.825 m³: Perstrup elementbeholder, ca. 2 m over terræn, fast overdækning i form af lav teltdug, ingen afskærmende beplantning.

Fodersiloer: To stk. 13 tons siloer ved polte/gyltestalden samt to stk. 17 tons siloer ved smågrisestalden. Desuden er der opstillet otte 30 tons siloer samt to 15 tons siloer i foderladen.

Stalde, gylleholdere, andre bygninger, ventilationsafkast, og adgangsveje fremgår af bilag 2.

Der er ingen ensilageplads eller møddingsplads. Dybstrøelse fra heste bokse smides i gyllebeholder eller bringes direkte ud. I www.husdyrgodkendelse.dk kan man under "Arealoplysninger" dog kun afsætte denne husdyrgødning som dybstrøelse – hvorfor dette er gjort. Der er ingen nedgravede olietanke på ejendommen.

På ejendommen er der en drikkevandsboring til Kegnæs Vandværk. Boringen ligger i kanten af marken matr. nr. 122 af Hjortholm, Kegnæs.

Der er intet oplag af handelsgødning på ejendommen.

Miljømyndighedens vurdering

Der bygges i samme materialer som de eksisterende bygninger. Det vurderes derfor, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår ud fra hensynet til landskabet.

Der stilles dog vilkår om, at byggeriet skal opføres i de ansøgte materialer og farver, da vurderingen er foretaget på baggrund af det ansøgte.

7. INDRETNING OG DRIFT

7.1 Indretning

Der forgår ingen godkendelsespligtig bivirksomhed på ejendommen.

Bygninger, antal stipladser, gulvtyper, udmugningssystem samt oplysninger om ventilation m.v. fremgår af følgende skemaer.

Tabel 5: Bygningsindretning og stipladser

Stald nr.	Anvendelse	Dyretype	Nudrift stipladser	Ansøgt stipladser	Udmugningssystem	Gulvtype
1.1.1	Karantænestald ændres til sygestald til søer	Slagtesvin Søer	160	10	Gyllekanaler	Delvist spaltegulv 2/3 fast gulv

1.1.2	Bufferstald		27	27	Gyllekanaler	Delvist spaltegulv
1.1.3	Polte/gyltestald	Søer	42	42	Gyllekanaler	Stier med fuld kumme, men delvis fast gulv
1.1.4	Smågrisestald	Smågrise	1.547	1.856	Gyllekanaler	1/3 spaltegulv, 1/3 drænet gulv og 1/3 fast gulv
1.1.5	Tilbygning smågrisestald	Smågrise	1.560	1.872	Gyllekanaler	Støbejernsriste og 1/2 fast gulv
1.1.6	Drægtighedsstald	Søer	321	383	Gyllekanaler/ linespil	Delvist spaltegulv
1.1.7	Farestald	Søer	232	264	Gyllekanaler	Delvist spaltegulv
1.1.8	Løbeafdeling ornestier	Søer	178	214	Gyllekanaler	Delvist spaltegulv
1.1.9	Hesteboks	Heste	2	2	Gyllekanaler	Fast gulv
1.1.10	Ny karantænestald	Slagtesvin	0	120	Gyllekanaler	Delvist spaltegulv 1/2 fast gulv

OBS: Stipladser angives som maksimal gennemsnitlig belægning i værst tænkelig situation. Der er således i de fleste staldafsnit flere stipladser til rådighed. Disse ekstra stipladser anvendes i forbindelse med f.eks. flytning af sohold, syge dyr mv.

De eksisterende stalde har følgende alder. 1.1.1 er fra 1976, 1.1.2 + 1.1.4 er fra 2004, 1.1.3 er fra 1992, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8 er fra 2007 og 1.1.9 er fra 1984. Det er muligt for ansøger at få

Tabel 6: Ventilationsanlæg

Stald nr.	Ventilationstype	Maksimal ventilation i m ³ /h	Antal afkast	Placering af afkast
1.1.1	Ligetryk	4 x 6.080	4	0,1 m over tagryg
1.1.2	Undertryk	1 x 8.770	1	0,7 m over tagryg
1.1.3	Undertryk	*	4	0,5 m over tagryg
1.1.4	Kombi/diffus undertryk	8 x 9.000 + 1 x 7.000 + 1 x 10.600	18	0,5 m under tagryg
1.1.5	Kombi/diffus undertryk	4 x 18.000 2 x 8.000	4 x 2 2	0,5 m under tagryg
1.1.6	Undertryk	4 x 22.000	4	0,9 m over tagryg
1.1.7	Kombi/diffus undertryk	12 x 22.000	12	0,9 m over tagryg
1.1.8	Undertryk	2 x 22.000	2	0,9 m over tagryg

1.1.9	Naturlig ventilation	-	-	-
1.1.10	Forventet undertryk	1 x 13.000	1	0,9 m over tag

* Ansøger ligger ikke inde med oplysninger om kapacitet for disse afkast.

Alle afkast er uden afdækningsplader. Der foreligger ikke oplysninger om lufthastigheder i m/s. Tallene for ventilationskapacitet og antal afkast i den nye stald (stalde 1.1.10) kan variere i det endelige projekt. Oversigtsplan over ventilationen fremgår af bilag 3.

Der er multistep på alle stalde undtagen 1.1.1, 1.1.2 og 1.1.3.

Til rengøring anvendes p.t. Inciprop FS, Incimaxx DES, Incidin T og Incimaxx OXI fra ECOLAB. Midlerne kan dog blive udskiftet ud fra almindeligt udbud og efterspørgsel.

Der er etableret overbrusningsanlæg i alle stalde undtagen farestalden. Overbrusningsanlægget anvendes til i blødsætning af stalde, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til rengøring.

Ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde. Der vaskes rutinemæssigt efter hvert hold i smågrise- og farestier samt karantænestald. Løbe- drægtighedsstaldene vaskes efter behov – primært i varme perioder, så dyrene ikke bliver kolde, da stalde aldrig er helt tømte. I kolde perioder er luftfugtigheden så høj, at vandet ikke kan bortventileres hurtigt nok.

Ansøgers redegørelse for bedste tilgængelige staldteknologi

Med hensyn til BAT og staldsystemer så er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene, og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Af BREF-dokumentet fremgår det, at følgende staldsystemer er BAT:

Staldsystemer for søer, løbeafdelingen og drægtighedsstalden:

- fuld- eller delspaltegulv med vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle, eller
- delspaltegulv og en reduceret gødningskanal.

Staldsystemer for søer, farestalden:

En boks med fuldspaltede jern- eller plastikgulve og som har:

- en kombination af vand- og gødningskanal, eller
- et udskylningsystem med gødningsrender, eller
- en gødningsopsamler nedenunder.

Staldsystemer for grise, smågrisestalden

En sti:

- eller et en-etagesbur med fuld- eller delspaltegulv og et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et en-etagesbur med fuldspaltegulv med et hældende betongulv nedenunder til adskillelse af urin og fækalier, eller
- med et delvist spaltet gulv (to-klimasystem), eller

- med et delvist spaltet gulv jern- eller plastikgulv og et skrånende eller konvekst fast gulv, eller
- med et delvist spaltet gulv med metal- eller plastikspalter og en lavvandet gødningskanal og kanal for fordærvet drikkevand, eller
- med delspaltegulv med trekantede jernspalter og en gødningskanal med hældende sidevægge.

Staldsystemer for grise, slagtesvinestalden

- et fuldspaltet gulv med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Ifølge Dansk Svineproduktion har staldtyper med gyllekanaler med skrå vægge og skrånede gødningskkakter samt stier med et centralt konvekst massivt gulv ikke fundet udbredelse i Danmark.

Endvidere findes der 6 BAT-byggeblade:

- Køling af kanalbund + linespil (Drægtige søer)
- Faresti med delvist spaltegulv (Diegivende søer)
- To-klimastald med delvist spaltegulv (Smågrise)
- Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal (Slagtesvin)
- Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund (Slagtesvin)
- Luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft (Slagtesvin)

De eksisterende svinestalde ønskes videreført med beton- og støbejernsspalter med gyllekummer under spaltearealet:

Farestald:	Bokse med delvist spaltegulv (i overensstemmelse med BAT-byggeblad) (staldafsnit 1.1.2 + 1.1.7)
Drægtighedsstald:	Delvist spaltegulv og linespil (BAT jf. BREF) (staldafsnit 1.1.6)
Løbeafdeling:	Dels bokse med delvist spaltegulv (BAT jf. BREF) Dels løsgående søer (BAT jf. BREF) (staldafsnit 1.1.8)
Smågrisestald:	Eksisterende smågrisestald: Stier med 1/3 spaltegulv, 1/3 drænet gulv og 1/3 fast gulv og hyppig fjernelse af gylle (BAT jf. BREF og i overensstemmelse med BAT-byggeblad) (staldafsnit 1.1.4)
Tilbygning smågrisestald:	Støbejernsriste og 1/2 fast gulv (BAT jf. BREF og i overensstemmelse med BAT-byggeblad) (staldafsnit 1.1.5)
Polte/gyltestald:	Stier med fuld gyllekumme under hele stiaarealet, men fast overdækning hen over dele af kummen (staldafsnit 1.1.3)
Sygestald	Stier med 1/3 spaltegulv og 2/3 fast gulv (BAT jf. BREF) (staldafsnit 1.1.1)
Den nye karantænestald til polte ønskes etableret med:	Stier med støbejernsriste 1/3 spaltegulv og 2/3 fast gulv og hyppig fjernelse af gylle (BAT jf. BREF og i overensstemmelse med BAT-byggeblad) (staldafsnit 1.1.10)

Hesteboksene (1.1.9) ønskes videreført med fast gulv og dybstrøelse.

Anlægget indeholder primært stalde med delvis spaltegulve med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle. Hvor ofte "hyppig fjernelse" er, er ikke nærmere defineret i BREF-

dokumentet. Der udsluses gylle ca. hver 2. – 3. uge, og normalt aldrig i tidsrummet fredag eftermiddag til og med søndag samt på helligdage.

Fra 1. januar 2013 skal alle betonfuldspaltegulve til svin overholde nogle krav til spalteåbningerne og bjælkebredde: Spalteåbningerne må ikke være over 11 mm for pattegrise, 14 mm for fravænnede grise og 18 mm for avls- og slagtesvin og bjælkebredden skal være minimum 50 mm for pattegrise og fravænnede grise og 80 mm for avls- og slagtesvin (kravene gælder ikke for fuldspalte-gulve i støbejern) – staldene lever op til dette krav.

Fra 1. juli 2015 skal alle stier til smågrise, avls- og slagtesvin være med minimum 1/3 fast eller drænet gulv eller en kombination heraf, dog skal stier der alene anvendes til smågrise være med minimum 1/2 fast eller drænet gulv eller en kombination heraf – staldene lever op til dette krav.

Når staldene en gang skal renoveres (forventet om 20-30 år), vil der blive taget højde for, hvilke muligheder der er for at leve op til det, som på det tidspunkt er BAT for staldsystemer.

Ud over BREF-dokumentet og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. På baggrund af de indtastede oplysninger kommer systemet til den konklusion, at ammoniak-reduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund heraf, må det antages, at de eksisterende stalde kan fortsætte indtil videre, og den nye karantænestald kan etableres som ønsket.

Ansøgers redegørelse for fravalg af bedste tilgængelige staldteknologi

Skraber og køling af kanalbund er ikke aktuelt, da der er tale om udvidelse i eksisterende stalde. Etablering af skrabere og køling af kanalbund vil kræve en total renovering af stalde. Der står således også i BAT-bladet "Køling af gyllen i svinestalde", at gyllekøling ikke umiddelbart kan etableres i eksisterende stalde.

Der er tidligere nedlagt køleslanger i tilbygning til smågrisestalden.

Etablering af forsuring af hele anlægget for at reducere ammoniakfordampningen vil koste ca. 1,2 millioner kr i investering og årlige omkostninger på ca. 150.000 kr (jf. notat om forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier af 17. marts 2009). Beregningerne er baseret på beregninger for slagtesvin og kan derfor ikke umiddelbart overføres på et soanlæg. Med en udvidelse på netto 71 DE i eksisterende stalde vurderes investeringen ikke at være BAT. Denne teknologi er derfor fravalgt. Beregningerne må antages at være udarbejdet i forbindelse med en nyetablering, og det kan således være dyrere at etablere forsuring i eksisterende stalde.

Syrerensning af afkastluften fra karantænestalden vil ikke give ret meget, da stalden kun står for under 3 % af dyreholdet. Skulle de eksisterende stalde renses for at reducere ammoniakfordampningen vil det koste mellem ca. 1,5 million kr og 8 millioner kr med årlige omkostninger på hhv. godt 200.000 og 1 million kr ved 100 % luftrensning. Ved 20 % luftrensning bliver beløbene mellem ca. 1/2 million kr og godt 2 millioner kr med årlige omkostninger på hhv. ca. 60.000 og 300.000 kr (jf. notat om forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologier af 17. marts 2009). Beregningerne er baseret på beregninger for slagtesvin og kan derfor ikke umiddelbart overføres på et soanlæg. Med en udvidelse på netto 71 DE vurderer ansøger at investeringerne og meromkostninger ikke at være BAT. Dertil kommer, at der stadig er tekniske problemer med anlæggene og at der skal påregnes et vist tidsforbrug til overvågning. Denne teknologi er derfor fravalgt. Det må også forventes,

at de ovennævnte priser ikke holder, idet der er tale om en eksisterende stalde, hvor der vil skulle ske tilpasninger for at kunne integrere rensningsanlæg.
Ansøger og konsulent tager derfor forbehold for de miljøøkonomiske beregningerne.

BAT i forbindelse med ventilation:

Ved nye stalde er det BAT, at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt. For mekanisk ventilerede stalde er det BAT, at reducere energiforbruget ved at optimere udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Modstand i ventilationssystemer undgås gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.

Miljømyndighedens vurdering

Udvidelsen af soholdet sker stort set i det eksisterende staldanlæg, som er godkendt i 2006. Staldene lever op til BAT – enten med hensyn til byggeblade og/eller BREF – bortset fra polte/gyltestalden, hvor der er fuld gyllekumme, men fast overdækning hen over dele af kummen.

Den eksisterede Polte/gyltestald har fuldspaltegulv, der er dog overdækning over en del af kummen. Det er Sønderborg Kommunens opfattelse at overdækningen ikke gør det ud for et fast gulv og at staldgulvet ikke lever op til BAT. Forskellen på et fuldspaltegulv og et gulv med delvis fast gulv og delvis spalter er på 23 kg kvælstof ved 62 årssøer og 42 stipladser. Stalden er lille, således udgør de 42 stipladser kun 0,9 % af det samlede antal stipladser. De 23 kg kvælstof fratrækkes det ejendommen overopfylder ammoniakreduktionskravet med.

I tilbygningen til smågrisestalden er der tidligere indlagt slanger til gyllekøling. Det fremgår af ansøgningen at ammoniakreduktionskravet er overholdt uden ibrugtagning af gyllekøling. Det er Sønderborg Kommunens opfattelse at det er BAT at indfører gyllekøling i smågrisestalden. Varmen genbruges i bedriften og beregninger indsendt til Kommunen viser at anlægget er tilbagebetalt uden forrentning i løbet af 2,7 år. Da bedriften uden gyllekøling overholder ammoniakreduktionskravet, kan reduktionen i ammoniakfordampning pga. gyllekøling i smågrisestalden bruges ved en evt. fremtidigt udvidelse. Reduktionen udgør 157 kg kvælstof. Der fratrækkes de 23 kg der mangler for at leve op til BAT-niveau i relation til den eksisterende polte/gyltestald. Med baggrund i overstående udgør reduktionen 134 kg kvælstof.

Ansøger har redegjort for, at fravalg af køling, forsuring og syrerensning af afkastluften sker af praktiske og økonomiske hensyn. Ansøger har også redegjort for staldbygningernes levetid og kommende indførsel af BAT.

Kommunen vurderer, at det ikke er proportionalt at kræve luftrensning, gyllekøling i øvrige eksisterende stalde eller syretilsætning, da luftrensning er svær at integrere i eksisterende stalde og gylleforsuring ikke er foreneligt med beton i alle eksisterende stalde. Desuden vurderes anlægsudgifterne ved etablering af gylleforsuring, gyllekøling i eksisterende stalde eller luftrensning ikke at være proportionale med den miljøgevinst der opnås ved tiltagene.

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet kan realiseres i de ønskede staldbygninger med den ansøgte indretning, og at ansøger i fornødent omfang har redegjort for implementering af BAT i forhold til staldindretning. Det vurderes, at polte/gyltestalden (staldafsnit 1.1.3) med fuld gyllekumme men med overdækning af en del af gulvet (fuldspaltet gulv med delvis overdækning), udgør så lille en del af produktionen, at der ikke er behov for at renovering af stalden på nuværende tidspunkt. Ansøger har endvidere 2/3 fast gulv i sygestalden og ønsker yderligere dette i den nye karantænestald (staldaf-

snit 1.1.1 og 1.1.10), idet han har erfaring for, at han kan styre dette. Det forventes at der er mindre ammoniakfordampning fra dette gulv end fra gulve men 1/3 fast gulv.

Da det nye staldafsnit indrettes i forlængelse af en eksisterende bygning, er det ikke muligt med naturlig ventilation, da bygningens udformning og placering ligger fast.

Det mekaniske ventilationssystem er styret af et temperaturregulerende styringssystem og der installeres lavenergiventilator i ny staldsektion. Ventilationssystemet efterses og rengøres efter hvert hold. Der stilles vilkår om at der skal installeres undertryk ventilation i det nye staldafsnit da dette har det laveste elforbrug. Det er miljømyndighedens vurdering at ventilationen af staldene lever op til BAT når vilkår efterleves.

Ændringer af f.eks. staldindretning eller ventilationsarrangementer, må kun ske efter forudgående accept fra miljømyndigheden.

7.2 Foder og –opbevaring

Der er ingen ensilage på ejendommen. Foder opbevares i to stk. 13 tons siloer ved polte/gyltestalden, to stk. 17 tons siloer ved smågrisestalden, otte 30 tons siloer samt to 15 tons siloer i foderladen.

Der vådfodres med indkøbt færdigfoder. Foder tippes i korngrav ved foderrummet og transporteres over i de indendørs siloer vha. en kædelevator. Ellers blæses fra fodervogn over i udendørs siloer. Tipning af foder støver lidt, men der forventes ikke at forekomme støvgener udenfor ejendommen.

Til den tilladte produktion er der købt ca. 2.000 tons foder ind. Efter udvidelsen forventes der, at der skal købes ca. 2.500 tons foder ind.

Miljøgodkendelsen fra december 2006 og Regionplantillæg nr. 40 er givet på baggrund af nogle projektilpasninger og en række beregningsforudsætninger. Der er i mellemtiden kommet ny lovgivning og ny praksis. De sårbare arealer i opland til Stenmade Sø, Hart Sø og Hjortholm Sø bliver vurderet i § 16 godkendelser. De arealer der fremgår af denne godkendelse er robuste. Det vurderes på baggrund af indsendte beregninger at disse forudsætninger i VVM – tillægget er af underordnet betydning og der tages derfor udgangspunkt i normen.

Ansøger oplyser, at der stadig benyttes det samme foder som hidtil, således at der ikke vil ske en større belastning med fosfor.

Gram P/FE nudrift:

Søer:	4,5 g P/FE
Smågrise:	5,18 g P/FE
Polte:	4,9 g P/FE

Ansøgt drift (Standard):

Søer:	5,0 g P/FE
Smågrise:	5,4 g P/FE
Polte:	4,5 g P/FE

Antal fravænnede grise pr. årssø (ved årssøer):	Før:	26 stk.
	Efter:	30 stk.
Fravænningsvægt (ved årssøer), både nudrift og ansøgt drift:		8,5 kg

Der anvendes foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Tabel 7: Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49
So	drægtighed	13-15	0,43-0,51
So	diegivning	16-17	0,57-0,65

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Foderet er tilsat fytase.

Der fasefodres med forskellige foderblandinger til diegivende søer, drægtige søer, polte og tre forskellige blandinger til smågrisene.

Noget af foderet leveres tilsat benzoesyre, og til resten af foderet tilsættes benzoesyre og myresyre. Vådfodringen er restløs, dvs. at der ikke står foder tilbage i rørene efter udfodring (kun vand). Syrerne tilsættes bl.a. for at forhindre bakterievækst mv.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at ansøger anvender BAT inden for fodring, når der fasefodres og foderet ligger indenfor de vejledende BAT-niveauer.

Der stilles vilkår om at der skal tilsættes fytase eller tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med f.eks. højt fordøjelige uorganiske foderfosfater. Der stilles desuden vilkår til at korrektionsfaktoren ved gennemregning af type 2 korrektion ikke overstiger 1 for alle tre dyregrupper.

For at leve op til BAT for management stilles der vilkår om, at der skal føres journal over mængden af husdyrfoder samt opstået spild.

Sønderborg Kommune vurderer, at ansøger anvender BAT i tilstrækkeligt omfang på foder, når ovennævnte vilkår overholdes.

7.3 Råvarer og hjælpestoffer

I forbindelse med drift af ejendommen og den beskrevne husdyrproduktion før og efter udvidelsen, er der skønnet at være et forbrug af råvarer og hjælpestoffer som angivet nedenfor.

Tabel 8. Forbrug af råvarer og hjælpestoffer

Middel	Før udvidelse mængde pr. år	Efter udvidelse mængde pr. år
El	ca. 500.000 kWh	ca. 500.000 kWh
Fyringsolie til produktionen	ca. 40.000 l	ca. 40.000 l

Dieselolie til produktionen	500-1.000 l	500-1.000 l
Fyringsolie til beboelse og Bodyfarm	ca. 4.000 l	ca. 4.000 l
Vandforbrug, drikkevand i produktionen	ca. 7.500 m ³	ca. 9.000 m ³
Vandforbrug vask af stalde, overbrusning mv.	ca. 650 m ³	ca. 750 m ³
Rengøring af maskiner	Ca. 54 m ³	Ca. 54 m ³

Der bruges ikke vand til sprøjte eller vask af markmaskiner, idet disse vaskes af HBL på Hagensig 7. Der er ingen markboringer på arealerne.

Der igangsættes gyllekøling i tilbygningen til smågrisestalden da Sønderborg Kommune vurderer, at det er BAT. Virkningen på forbrug af el og dieselolie er ikke indregnet i tabel 8. Sønderborg Kommune har modtaget en kopi af et tilbud fra Danfoss Heat Pumps på levering af gyllekølingsanlæg. Det fremgår af tilbuddet at det forventes, at der kan spares 18.000 l fyringsolie pr. år til erhvervsformål. Det forventes at det vil koste 36.000 kWh pr. år at køre gyllekølingsanlægget.

BAT på energi og vandforbrug

Det er BAT at reducere energiforbrug og vandforbrug ved at gøre alt det følgende:

- Anvende lavenergi-belysning.
- Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch. Spulevand løber typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- Udførelse af regelmæssigt kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug.
- Detektering og reparation af lækager.
- Ventilere staldene som beskrevet herunder:

Ansøgers redegørelse for energibesparende foranstaltninger (BAT)

For at spare på energien er der installeret lysstofrør og lavenergi varmekæder. Lyset i stalderne er kun tændt efter behov (16 timers lys pr. dag ved søerne og for øvrige stalde kun i forbindelse med fodringsperioderne). Der er installeret et Veng styringssystem med automatisk tænd og sluk for varmelamper i smågrisehulerne i farestalden. Styringen regulerer effekten af varmelampen, så temperaturen afpasses grisenes behov. Ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde.

Forholdene er uændrede før og efter udvidelsen.

I tilbygningen til smågrisestalden er der nedlagt køleslanger, så der bliver mulighed for at nedkøle gyllen i stalden og genvinde varmen til cirkulation i varmesystemet. Der er dog p.t. ingen planer om at købe og installere varmepumpe mv.

Ansøgers redegørelse for vandbesparende foranstaltninger (BAT)

Vandbesparelse opnås gennem drikkekopper med drikkenipler (minimerer spild) samt vask af stalde og maskiner via højtryksrensere. Desuden anvendes overbrusningsanlægget til iblødsætning af stalde, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til rengøring.

Vandforbruget måles ikke som sådant men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller der tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Miljømyndighedens vurdering

I henhold til "Håndbog for svinehold 2008" er elforbruget for en tilsvarende produktion godt 350.000 kWh. Det forventede forbrug i ansøgt drift er derfor højere end normen.

For at sikre en god udnyttelse af ressourcerne stilles der vilkår om, at ejendommen inden 1 år efter godkendelsen gennemgås ved et energieftersyn. Energieftersynet er gratis og fås ved henvendelse hos dit elselskab.

Der stilles vilkår om, at besøgsrapporten fra et eventuelt energieftersyn skal fremsendes miljømyndigheden. Der stilles også vilkår om, at hvis besøgsrapporten viser energiforbedringer, som via besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal disse udføres senest 2 år efter modtagelsen af rapporten.

For at miljømyndigheden kan kontrollere elforbruget skal det dokumenteres, for eksempel ved fremvisning af elregning. Dokumentation skal gemmes mindst 5 år og fremvises miljømyndigheden på forlangende.

Det fremgår af tabel 8, at det forventede vandforbruget vil være ca. 9.800 m³ årligt efter udvidelsen.

I henhold til "Håndbog for svinehold 2008" er det gennemsnitlige årlige vandforbrug for en tilsvarende produktion ca. 8.000 m³ vand +/- 25 %. Det vurderes derfor, at vandforbruget på ejendommen ligger inden for normtallene. For at sikre en god udnyttelse af vandressourcen stilles der vilkår om, at hvis vandforbruget stiger over 10.000 m³ årligt, skal ansøger indsende redegørelse til kommunen om, hvorfor vandforbruget er steget og hvilke tiltag der planlægges brugt til at nedbringe vandforbruget.

For at sikre, at der sker en god udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om, at vand, el, diesel og fyringsolieforbruget skal registreres årligt, således det er muligt at følge forbruget og dermed lave en indsats, hvis forbruget stiger.

Det er miljømyndighedens vurdering af virksomhedens lever på til kravene til BAT for energi og vandforbrug, hvis ovenstående vilkår overholdes og virksomheden i øvrigt drives som beskrevet.

7.4 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøgers redegørelse for driftsforstyrrelser eller uheld

Ved overpumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder aktiveres en kontakt i stalden. Der er mulighed for at afbryde overpumpning via kontakt på forbeholderen. Det tjekkes løbende, om der er plads i de enkelte beholdere.

Der er risiko for, at der kan ske overløb fra den ældste forbeholder ved vaskepladsen (tidligere møddingsplads). Forbeholderen nedlægges derfor og gyllen ledes i stedet til forbeholderen sydvest for smågrisestalden.

Skulle uheldet være ude og fx en af gyllebeholderne bryder sammen og gyllen løber ud på marken, vil en del af gyllen kunne sive gennem jorden og ud i dræn. I dette tilfælde vil drænudløbsrøret til Lillehav kunne graves op i sandkanten og blokeres med en halmballe og en oppumpning af drænvand vha. slamsuger iværksættes. Det vurderes, at der er ekstrem lille sandsynlighed for at dette vil ske. Gyllebeholderne er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

De eksisterende gyllebeholdere har omfangsdræn som bl.a. inspiceres i forbindelse med tømning af gyllebeholderne. Omfangsdrænenes primære formål er at tjekke grundvandstanden, så beholderen ikke tømmes i niveau under grundvandsstand, idet tømning under

grundvandsstand vil kunne forårsage brud på gyllebeholderens bundplade og dermed utæthed.

I forbindelse med fx slagteristrejke kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtmissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

De to af olietankene er opstillet i maskinhuset, hvor der er betongulv. Begge er nyere olietanke (fra 1997 og 1999). Tankene er på ben og har påfyldningsalarm. Fyringsolietanken har desuden en-strengt rørføring. Dieselolietanken har automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoftank. Desuden er der opstillet nye typegodkendte fyringsolietanke ved smågrisestalden og i foderladen. Begge står på fast bund, er på ben og har påfyldningsalarm. Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af olie, forventes derfor at være meget lille.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at der kan være en vis risiko for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering og transport af gylle, samt håndtering af olie og bekæmpelsesmidler. Det er derfor vigtigt, at beredskabet straks tilkaldes ved uheld, der medfører forurening, og at miljømyndigheden orienteres efterfølgende. Det er dog stadig virksomhedens pligt at forebygge og afværge driftsforstyrrelser og uheld – ligesom det er virksomhedens pligt at genoprette den hidtidige tilstand (jf. miljøbeskyttelseslovens § 71).

Da der er risiko for at der kan ske overløb fra den ældste forbeholder ved gammel vaskeplads stilles der vilkår om at denne nedlægges og gyllen ledes i stedet til forbeholderen sydvest for smågrisestald.

For at begrænse eventuelle uheld med konsekvenser for det omgivne miljø stilles vilkår om håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier. Tankning af diesel skal ske, så der er mulighed for at opsamle spild.

Der er i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse udarbejdet en beredskabsplan, se bilag 13. Der skal til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget. Beredskabsplanens indhold være udformet på et sprog, som de ansatte forstår, og den skal være kendt af ejendommens ansatte. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og opdateres minimum en gang om året.

8. GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

8.1 Samlet gødningsproduktion og -type

Jf. standardkapacitetsberegning er der ca. 5,41 m³ gylle/årso (heri er der inkluderet 400 l vaskevand pr. årso), 0,127 m³ gylle/smågris (heri er der inkluderet 15 l vaskevand samt 15 l drikkevandsspild) og 0,324 m³ gylle/slagtesvin 60-102 kg (heri er der inkluderet 25 l vaskevand samt 75 l drikkevandsspild pr. slagtesvin fra 30-102 kg). Herudover lægges ca. 20 % ekstra til, idet der erfaringsmæssigt har været større mængder gylle på ejendommen end normtallene foreskriver.

Kapacitetsberegning (før udvidelsen):

$$800 \text{ årssøer} \times (5,41 \text{ m}^3 \times 1,2) = 5.194 \text{ m}^3$$

$$20.200 \text{ smågrise} \times 0,127 \text{ m}^3 = 2.565 \text{ m}^3$$

$$400 \text{ sopolte} \times 0,32 \text{ m}^3 = 128 \text{ m}^3$$

$$\text{Vaskeplads regnvand på vaskevand} = 350 \text{ m}^3$$

$$\text{Fradrag for overdækning af gyllebeholdere} (2 \times 0,4 \text{ m}^3/\text{m}^2 \times 1.825 \text{ m}^3/4 \text{ m}) = 365 \text{ m}^3$$

I alt 7.872 m³

Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere og lejede gyllebeholdere: 5.910 m³. Der er altså minimum 9 måneders opbevaringskapacitet i nudrift i gyllebeholdere alene.

Kapacitetsberegning (efter udvidelsen):

930 årssøer x (5,41 m³ x 1,2) = 6.038 m³

26.000 smågrise x 0,127 m³ = 3.302 m³

525 sopolte x 0,32 m³ = 170 m³

Vaskeplads regnvand på vaskevand = 350 m³

Fradrag for overdækning (2 x 0,4 m³/m² x 1.825 m³/4 m) = 365 m³

I alt 9.495 m³

Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere og lejede gyllebeholdere: 7.910 m³. Der er altså minimum 10 måneders opbevaringskapacitet i ansøgt drift i gyllebeholdere alene.

Der modtages ikke gødning eller slam fra andre.

Alt husdyrgødning afsættes til gylleaftaler.

8.2 Gødningshåndtering

Husdyrgødningen opbevares i følgende beholdere mv.:

Tabel 9: Opbevaringsanlæg

Anlæg	Kapacitet i m ³	Opførelsesår	Beholderkontrol	Overdækning	% før	% efter
Perstrup gyllebeholder	1.825	1991	26/2-2008	Teltdug	31	23
Perstrup gyllebeholder	1.825	1996	26/2-2008	Teltdug	31	23
Gammel fortank	(21)	1985	-	Betonlåg	-	-
Fortank v. smågrisealden	21	2003	-	Betonlåg	-	-
Eksisterende kanaler	860	-	-	-	-	-
Lejet gyllebeholderkapacitet Grønmark 16	1.260	1994	juli 2004	Flydelag	0 (26)	0 (16)
Lejet gyllebeholderkapacitet Vesterkobbøl 11	1.000	kendes ikke	kendes ikke	Flydelag	0 (x)	0 (13)
Lejet gyllebeholderkapacitet Skoven 8	2.000	1997	kendes ikke	Flydelag	0 (x)	0 (25)
Forbeholder ml. foderlade og løbeafdeling	60	2006	-	Betonlåg	-	-
I alt	8.851	-		-	62 %	46 %

Der er indgået 5-årige skriftlige opbevaringsaftaler for de lejede gyllebeholdere. For beholder på Vesterkobbel 11 er det ejer der står for 10 års beholderkontrol og lejer det han ansvaret for flydelaget.

% før og efter er de oplysninger om procentvis fordeling i de forskellige beholdere, der er indtastet i www.husdyrgodkendelse.dk. De i parentes viste procentsatser, er fordelingen i de lejede beholdere (indtastes ikke i www.husdyrgodkendelse.dk). Gyllekanalerne tømmes hver 2. eller 3. uge. I forbindelse med rengøring af stalde kan frekvensen variere. Propperne trækkes i staldene og gyllen løber selv til forbeholderne.

Der er ingen møddingsplads. Dybstrøelse fra heste bokse smides i gyllebeholder eller bringes direkte ud.

Bedst tilgængelig opbevaringsteknik

Med hensyn til BAT og gødningsopbevaring så er BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF):

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- lageret skal tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- beholderens bund og vægge skal være tætte og beskyttet mod tæring
- der skal være dobbelte ventiler ved alle ventiludgange fra lageret
- gyllen røres kun lige før tømning af beholderen
- beholderen skal dækkes ved fast låg, tag eller telt - eller der skal være flydelag, som fx snittet halm, naturlig udtørringsskorpe, leca eller flydedug
- en lagune med tæt bund og vægge og med plastikdække

Følgende er oplyst for virksomheden:

Der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lagerne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholdernes bunde og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør (dog ikke ved telt)
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderne er teltoverdækket eller har flydelag

Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrol.

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre mod spild af gylle eller uheld med gylle, stilles der vilkår om at håndteringen af gylle skal foregå under opsyn og på en måde, som medfører mindst mulig gene for omgivelserne. Pumpe og gyllevogn skal ved brug altid være under opsyn og eventuelt spild skal opsamles og ledes til gyllebeholder. Efter udbringning på mark skal det sikres, at slæbeslanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje. Der skal altid kunne fremlægges mark – og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt. I afsnit 9.8 vurderes det om det er påkrævet med påfyldplads ved gyllebeholdere.

For at mindske risikoen for forurening og sikre der til enhver tid er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, stilles der vilkår om opbevaringskapacitet. Ændringer i opbevaringsaftaler skal skriftligt meddeles miljømyndigheden.

Ansøger har redegjort for bedste tilgængelig opbevaringsteknik. Det vurderes, at gyllebeholdere som udgangspunkt sikrer en god og sikker opbevaring af gyllen og at der med veletablerede teltdug eller flydelag (lejede beholdere) sikres en god næringsstofudnyttelse og tilstrækkelig begrænsning af lugtgener. Det vurderes, at der med 10 måneders opbevaringskapacitet i gyllebeholdere sikres en god bufferkapacitet på ejendommen. På dette grundlag vurderer kommunen, at der i fornødent omfang er anvendt BAT i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning.

8.3 Gyllekøling

I tilbygningen til smågrisestalden er der tidligere indlagt slanger til gyllekøling. Det fremgår af ansøgningen at ammoniak-reduktionskravet er overholdt uden ibrugtagning af gyllekøling. Det er Sønderborg Kommunes opfattelse at det er BAT at indfører gyllekøling i smågrisestalden. Der bliver således indført gyllekøling i smågrisestalden og varmen genbruges i bedriften. Ansøger har fået fremsendt et tilbud om levering af gyllekølingsanlæg, følgende redegørelse er på baggrund af oplysningerne i tilbuddet.

Anlægget består af en 24 kW varmepumpe, der henter energien gennem 800 meter plastslanger, der støbes ned i betonen under stalden. Varmepumpen er en kølemaskine og i dette system er kølefladen den betonbund, der er under staldens gyllekummer. Der er ca. 522 m² gyllekummer under staldbygningen (delvis spaltegulv). Slangerne frostsikres med 138,8 L ethylenglykol (kølervæske) for at undgå frostsprængninger. Alle samlinger af rør- og slangesystem er synlige, således at samlinger kan inspiceres ved eventuelle lækager.

Den indvundne energi fra gyllen akkumuleres i en varmvandsbeholder, der tilkobles staldens radiator- og brugsvandssystem.

Varmepumpen leveres med opkobling til internettet via LAN forbindelse.

Det forventes at varmepumpen kan bidrage med ca. 40 % af staldens energiforbrug. Restbehovet tænkes dækket med eksisterende olieforbrænding.

Ammoniakreduktionen er på 20 % og anlæggets faktiske driftstid er på 3810 timer/år beregnet ud fra Miljøstyrelsens BAT-blad "Køling af gylle i svinestalde", 1. udgave, 19. maj 2009.

For at opnå en reduktion af ammoniakfordampningen på 20 pct., skal køleeffekten være mindst 20 W/m². Den optagne køleeffekt beregnes til 10,4 kW. Det giver en samlet årlig køling af gyllen i tilbygningen til smågrisestalden svarende til en effekt på minimum 91.104 KWh.

Iflg. KH Nordtherm, som leverer gyllekøling, anbefales, at der ikke må være mere end 10 cm gylle over slangerne.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at der med den beskrevne praksis kan opnås en gennemsnitlig ammoniakreduktion over året på 20 %.

Det vurderes desuden, at det er sikret at overskudsvarmen fra gyllekølingen udnyttes.

Der stilles vilkår, der skal sikre, at anlægget drives således at en ammoniakreduktion på 20 % opnås og at dette kan eftervises. Der skal monteres en timetæller og en separat elmåler på varmepumpen

Desuden stilles der vilkår om følgende for at sikre mod forurening. Gyllekølingsanlægget i tilbygning til smågrisestald skal monteres og drives i overensstemmelse med fabrikantens anvisninger. Alle tilfælde af driftsstop og årsag skal noteres. Køleanlægget skal forsynes med et trykovervågningsystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstartes automatisk. Gyllekølingsanlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig og nødvendige reparationer og justeringer skal foretages.

Det vurderes at installering af gyllekøling kræver godkendelse i henhold til § 19 i Miljøbeskyttelsesloven, da slangerne kommer i direkte forbindelse med jorden.

Ejeren af ejendommen Nørre Landevej 42-44 har den 17. december 2009 ansøgt om tilladelse til etablering af et gylleanlæg.

Kommunens afdeling for Vand & Jord har foreløbig vurderet, under forudsætning af at anvendte frostsikringsmiddel og antikorrosionsmidler er godkendt af Vand & Jord, at en kommende tilladelse til etablering af et gylleanlæg ikke vil stride mod nogen lokalplan for området, samt at en tilladelse ikke vil genere omkringliggende ejendommers vandindvindingsanlæg eller påvirke omgivelsernes kvalitet i væsentligt omfang. Ved etablering af gylleanlægget skal kravene i Bekendtgørelse om jordvarmeanlæg, nr. 1019 af 25/10 2009, være overholdt. Der foretages en tæthedsprøvning med rent vand som anvist i bilag 2 i ovennævnte bekendtgørelse. Resultatet af tæthedsprøven skal være Vand & Jord i hænde senest 14 dage efter tæthedsprøvningen. Frostsikringsmiddel må ikke påfyldes anlægget, før der er givet en endelig tilladelse til etablering af gylleanlægget.

8.4 Udbringning af gylle

BAT for udbringning:

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svinproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Tiltag:

- Minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødning med afgrødens forventede krav.
- Tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift.
- Ikke tilføre gødning til stejlt hældende marker.
- Ikke tilføre gødning på arealer der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet, 2 meter bræmmer).
- Ved gylleudbringning på landbrugsjord er det BAT med dyb nedfældning eller slangeudlægning. Ved slangeudlægning skal gylle indarbejdes inden for 4 timer (krav om indarbejdelse gælder kun for jord, som er let at opdyrke).

- Gødning skal spredes så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted.
- Der må ikke tilføres gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.
- Spredningen af gylle skal håndteres således at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at gøre alt det følgende:
- Gødning spredes i løbet af dagen, hvor det er mindre sandsynligt at folk er hjemme desuden undgås weekender og helligdage.
- Opmærksom på vindretning i forhold til nabohuse.

Følgende er oplyst for virksomheden:

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Det er en maskinstation, der står for gylleudbringningen. Gyllen køres ud med 25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, bundfrossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Da arealerne primært er jordbundstype 6 (lerjord) og der primært er dyrkes vinterafgrøder, benyttes der ikke nedfælder. Nedfældning i vinterafgrøder er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med nedfælder tager endvidere en del længere tid. En nedfælder har typisk 6-8 m rækkevidde, mens en gyllevogn med slæbeslanger har op til 24 m rækkevidde.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Miljømyndighedens vurdering

Det er Sønderborg Kommunes vurdering, at det er BAT ikke at køre gødning ud på frossen jord. Der stilles derfor vilkår om, at der ikke må køres gylle ud på et vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

For at reducere generne for omboende, stilles der vilkår om, at der ikke må køres gylle ud på søn- og helligdage.

Den største samlede bebyggelse der berøres af gyllekørsel er Kongshoved, som ligger op ad hovedfærdselsåren på Kegnæs, Nørre Landevej. Herudover køres der kun i udkanten af Sønderby.

Det vurderes, at der er valgt de mest hensigtsmæssige kørselsveje og at der ikke er væsentlige gener for omkringboende ved udkørsel af gylle, når det gøres som beskrevet og efter gældende lovgivning. Udbringning er desuden beskrevet i § 16 godkendelserne.

Der vurderes, at ejendommen lever op til kravene for BAT for udbringningsteknik, når ovenstående vilkår efterleves.

9. FORURENING OG GENEPÅVIRKNINGER

9.1 Ammoniak

Ammoniakreduktionskravet

I henhold til ansøgningsmaterialet er det generelle krav til reduktion på 15 % (beregningsgrundlag 01-2007 (1.42)) af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt. De fremsendte beregninger viser, at fordampningen af ammoniak stiger med 600 kg kvælstof pr. år, til i ansøgt produktion at udgøre 4.717 kg kvælstof pr. år. Endvidere viser beregningerne, at ammoniakreduktionskravet overopfyldes med 176 kg kvælstof. I afsnit 7.1 beskrives det, at der indføres gyllekøling i smågrisestalden hvilket bevirker en reduktion på 157 kg kvælstof. Polte/gyltestalden (stald 1.1.3) lever ikke op til BAT mht. staldgulv hvorfor der fratrækkes 23 kg kvælstof der er differencen mellem aktuel gulvtype og BAT kravet. I alt overopfyldes reduktionskravet med 310 kg kvælstof, der kan indregnes ved en evt. senere udvidelse.

Ansøger har opfyldt kravet til ammoniakreduktion på 15 % af udvidelser og ændringer ved at etablere teltoverdækning på gyllebeholdere og gennem valg af staldgulv.

Beskyttet natur

Den nærmeste registrerede ammoniakfølsom § 7 natur, er et overdrevarsareal langs kysten på Kegnæs sydøstligste hjørne ved Kegnæshøj, ca. 3,5 km øst for staldafsnittene. Tålegrænsen for ammoniakpåvirkning af overdrev på kalkholdig bund er 15-25 kg N/ha/år, med en anbefalet tålegrænse på 15 kg N/ha/år, hvis der skal tages hensyn til kvælstoffølsomme arter. Baggrundsbelastningen på Kegnæs er 16-18 kg N/ha/år. Den samlede belastning fra staldanlægget er på 0,035 kg N pr. ha pr. år. Merpåvirkningen som følge af projektet er på 0,006 kg N/ha/år.

Sønderborg Kommune har besigtiget naturen i en zone på 1000 meter fra anlægget. Kortet over lokaliteter, som er blevet besigtiget i den forbindelse, kan ses på bilag 4.

Ved den aktuelle gennemgang af 1000 meter zonen blev der ikke registreret naturarealer omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse, men der blev registreret op mod 4 nye arealer (sø, mose og enge), der vurderes at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. De fire nyregistrerede arealer udgør et areal på omkring 1 ha. Samlet set er der op mod 4,5 ha beskyttet natur indenfor bufferzonen.

Ud over de beskyttede naturtyper findes tre nye søer, der er etableret som en del af Interregprojektet Ydre Flensborg Fjord. Søerne vil med tiden blive omfattet af beskyttelsesbestemmelsen (søerne er indtegnet på kortbilaget, lokalitet 458, 459 og 908). For lokalitet 908, den største af de nye søer gælder det, at den først er indtegnet efter besigtigelserne er foretaget.

Umiddelbart sydvest for bufferzonen ligger Hartsø, omgivet af enge og moser. Området er et vigtigt raste- og fødesøgningsområde for fugle.

Der er foretaget ammoniakdepositionsregninger til seks punkter i naturområder rundt omkring ejendommen se tabel 10 og bilag 4.

Tabel 10: Ammoniakdepositionsberegninger til naturpunkter

Naturpunkt	Afstand i meter	Retning i grader	Belastning fra anlægget i kg N/ha/år	Merbelastning i kg N/ha/år
450, mose	400-500	270	2,02	0,30
451, eng/mose	60-800	240-270	1,01	0,14
454, sø	400-500	0-30	0,52	0,06
456, eng	400-500	360-30	0,39	0,05
467, eng/sø	900-1000	60	0,19	0,02
448, strandeng	300-500	180-210	1,32	0,17
449, strandeng	400-600	180	0,69	0,09

Skov- og Naturstyrelsen har i deres "Vejledning vedrørende sagsvurdering for lokale miljøeffekter som følge af luftbårent kvælstof ved udvidelse og etablering af husdyrbrug" fra 2003 (2005) vurderet at ekstra belastning på mindre end 0,5 – 1 kg N / ha/år kan antages at være uvæsentlige såfremt der ikke er tale om særlig næringsfølsomme naturområder og såfremt naturtypens grænseværdi ikke allerede er overskredet. DMU har i et notat fra 26. juni 2005 skrevet følgende: "Det vil i praksis umiddelbart være vanskeligt at måle mulige effekter som følge af et ekstra bidrag til kvælstofafsætningen ved en påvirkning af et naturområde ved en afsætning af kvælstof på mindre end ca. 1 kg N/ha pr år med det nuværende belastningsniveau".

Miljømyndighedens vurdering

Lokalitet 450 og 451

Den største afsætning sker i moserne nordøst for anlægget. I lokaliteterne 450 og 451 vil den samlede afsætning fra anlægget være henholdsvis 2 og 1 kg N/ha/år, merbelastningen vil udgøre 0,3 og 0,1 kg N/ha/år. Moserne er præget af tilgroning med vedplanter, rødell, ask og arter af pil. Der er ikke fundet næringsfølsomme arter ved besigtigelsen.

For mosen på lokalitet 451 gælder det, at den er delvist omkranset af en eng, der kan være beskyttet.

For begge lokaliteter gælder det, at merbelastningen som følge af udvidelsen er begrænset og det vurderes at der ikke er baggrund for at stille krav om kompenserende foranstaltninger af hensyn til disse lokaliteter.

Lokalitet 448 og 449

Den samlede deposition fra anlægget til lokaliteterne 448 og 449 er henholdsvis 0,7 og 1,3 kg N/ha/år, hvoraf merdepositionen udgør 0,1 og 0,2 kg N/ha/år. Generelt er strandenge ikke en naturtype, der er følsom over for en øget tilgængelighed af næringsstoffer. På de konkrete arealer er der ikke fundet arter, der indikerer, det forholder sig anderledes end for strandenge generelt. Derfor vurderes det, at der ikke skal stilles vilkår om kompenserende foranstaltninger af hensyn til den beskyttede natur.

Øvrige lokaliteter med beskyttet natur

For de øvrige lokaliteter med beskyttet natur gælder det, at den samlede deposition fra anlægget er mellem 0,2 og 0,5 kg N/ha/år og at merdepositionen er højst 0,1 kg N/ha/år. Det vurderes, at kvælstofdepositionerne ikke får væsentlig betydning for tilstanden af den beskyttede natur.

Lokalitet 908, den nye Interreg sø ligger ca. 850 m sydøst for ejendommen. Der er ikke lavet beregninger for søen, men med baggrund i beregningerne for de øvrige lokaliteter vurderes det, at merdepositionen vil være så begrænset, at der ikke er baggrund for at stille skærpede vilkår.

Der er således ikke baggrund for at stille skærpede vilkår af hensyn til den beskyttede natur inden for 1000 meter fra anlægget.

Med hensyn til § 7 natur vurderes det, at produktionsudvidelsen ikke vil have væsentlig negativ effekt pga. den meget lille merdeposition i § 7 overdrevet beliggende ved Kegnæshøj.

Natura 2000

I Sønderborg Kommune er der 3 terrestriske Natura 2000 områder. Områderne er udpeget for at bevare særligt beskyttelseskrævende arter og naturtyper. For de enkelte naturtyper er der opstillet en tålegrænse for ammoniakdeposition. Fælles for naturtyperne i de 3 terrestriske Natura 2000 områder gælder, at de hovedsageligt har et tålegrænseinterval på 10 – 20 kg N/år/ha.

Baggrundsbelastningen for Kegnæs ligger et sted mellem 16-18 kg N/år/ha. For mange naturtyper overskrider depositionen således naturtypernes tålegrænse og derfor bør emission af kvælstofforbindelser generelt begrænses og nedbringes.

De nærmeste terrestriske Natura 2000 områder til det ansøgte projekt på Nørre Landvej 42-44 er Habitatområde H 200 Augustenborg Skov og Habitatområde H 189 Lilleskov og Troldmose, som ligger henholdsvis ca. 9 km og 15 km fra ejendommen.

Udpegningsgrundlaget for Augustenborg Skov (H 200)er:

- Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks,
- Bøgeskove på muldbund,
- Ege- og blandingsskove på mere eller mindre rig jordbund og
- Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Udpegningsgrundlaget for Lilleskov og Troldmose (H 189) er:

- Skæv vindelsnegl (*Vertigo angustior*),
- Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*),
- Flerårig vegetation på stenede strandenge,
- Strandenge,
- Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks,
- Bøgeskove på morbund uden kristtorn,
- Bøgeskove på muldbund,
- Ege- og blandingsskove på mere eller mindre rig jordbund
- Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Miljømyndighedens vurdering

www.husdyrgodkendelse.dk's beregningsmodel kan ikke beregne til naturtyper, der ligger mere end 4 km fra produktionen.

Med henvisning til de store afstande og den eksponentielt aftagende ammoniak deposition – fortynding med afstanden fra kilden vurderes det, at projektets bidrag til luftbåren N-

belastning i de nævnte habitat- og fuglebeskyttelsesområder ikke har nogen betydning. Bedriftens påviselige andel af den luftbåren N-belastning af terrestriske naturtyper i habitatområderne vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af etableringen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget N-deposition i habitatområderne. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på bevaringsstatus i disse Natura 2000 områder.

Bilag IV-arter og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk levested på eller i nærheden af ejendommen. På baggrund af faglig rapport 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser, Dansk Pattedyratlas, samt kommunens øvrige kendskab, vurderes det umiddelbart at der kan være tale om følgende arter:

Pattedyr:	Dværgflagermus Vandflagermus Sydflagermus Langøret flagermus
Padder:	Stor Vandsalamander
Krybdyr:	Markfirben

Truslerne mod de bilag IV arter, som er nævnt ovenfor er for flagermusene primært ugle og ødelæggelse af levesteder i træer og udhuse. Truslerne for Stor Vandsalamander er at blive spist af rovdyr eller forurening af vandhuller med næringsstoffer. Markfirbenet er meget følsom overfor tilgroning af deres levesteder, idet de nedgravede æg dels skal have en hvis fugtighed men også den rette mængde varme fra solen. Bar jord i forbindelse med eksempelvis træer er derfor et godt sted. Fjernelse af disse levesteder er derfor en trussel for markfirbenet.

Kommunens artsdatabase er ikke udtømmende for forekomsten af bilag IV arter. Ved naturgruppens besigtigelse blev der ikke registreret bilag IV arter. Naturgruppens registrering er ikke udtømmende for arealernes reelle indhold af bilag IV arter i det besigtigelsen fokuserede på biotoper og ikke arter. Ved besigtigelsen blev vandhullernes egnethed som yngle og rastelokalitet for bilag IV arter vurderet.

Inden for 1.000 m fra ejendommen findes naturområder, der vurderes at potentielle yngle- og rastelokaliteter for bilag IV-arter.

Lokalitet 450 og 451

Som tidligere beskrevet sker den største kvælstofdeposition fra anlægget i moserne på lokaliteterne 450 og 451.

Registreringerne af bilag IV arter i området er mangelfulde, men der er tidligere fundet Stor Vandsalamander på Kegnæs og det forventes, at arten er mere udbredt end denne ene registrering giver udtryk for.

Moserne er tilgroede i vedplanter og det vurderes, at de ikke har betydning som ynglelokaliteter for Stor Vandsalamander. Moserne kan have funktion som opholdssteder for Stor Vandsalamander.

Øvrige lokaliteter

456: Hvis forekomsten af bilag IV arter på Kegnæs som forventet er mere udbredt end de nuværende registreringer giver udtryk for, må det forventes, at de store, sammenhængende naturområder ved Hartsø spiller en rolle som yngle- eller rastelokalitet for bilag IV arter.

458: I græsmarken er der etableret vandhuller, der endnu ikke er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. De er etableret for at forbedre yngleforholdene for bilag IV arten Stor Vandsalamander. Det vurderes, at dette område med vandhuller, eng og mose vil udvikle sig til en velegnet ynglelokalitet for Stor Vandsalamander.

461: Vandhullet fremgår af den vejledende registrering af beskyttet natur og er ikke blevet besigtiget ved gennemgangen af naturforholdene. Ud fra luftfotos ser det ud til, at vandhullet er lysåbent. Vandhullet kan være egnet som ynglelokalitet for Stor Vandsalamander.

Der er ved gennemgangen af arealerne 1.000 m fra staldanlægget ikke fundet rødlistede dyr og planter. Af Dansk Ornitologisk forenings artsregistreringer fremgår det, at der tidligere er registreret 26 rødlistede fuglearter i området omkring Hartsø umiddelbart uden for 1.000 meter-zonen. Af disse arter er flere listede som akut truede (Fiskeørn, Hjejle, Lærkefalk) og sjældne (13 forskellige arter). Af samme registrering fremgår det, at der er observeret to rødlistede fuglearter inden for 1.000 meter-zonen (Havørn og Rød Glente)

Miljømyndighedens vurdering

I forbindelse med projektet ændres der ikke på flagermusenes levesteder i træer og udhuse.

Markfirbenet er ikke aktuel i forhold til de lokaliteter der ligger i nærheden af husdyrbruget og der fjernes ikke levesteder som følge af projektet.

Selv om der potentielt kan være bilag IV-arter eller rødlistearter i området omkring husdyrbruget, vurderes det, at merbelastningen af ammoniak til eventuelle levesteder ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nævnte arter. Merbelastningerne af de omkringliggende naturområder er således på mellem 0 og 0,3 kg N/ha / år.

På baggrund af en lille merbelastning som følge af projektet vurderes det, at områdets forekomst af rødlistede dyr og planter ikke umiddelbart vil blive påvirket som følge af projektet.

9.2 Lugt

Den væsentligste lugtforureningskilde er staldventilationen. Da gyllebeholderne har fast overdækning forventes der kun lugtbidrag fra disse i forbindelse med omrøring og udbringning samt i forbindelse med tømning. Gyllen udsluses fra staldene hver 2. – 3. uge, og normalt aldrig i tidsrummet fredag eftermiddag til og med søndag samt på helligdage. Der er etableret overbrusningsanlæg i alle stalde undtagen farestalden. Desuden søges lugtgener nedbragt gennem regelmæssig rengøring af staldene og almindelig god landmandspraksis.

I forbindelse med gylleudbringning vil der forekomme lugtgener fra transport af gylle samt fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget vil afhænge af mængden af udbragt gylle, af vejrforholdene på tidspunktet for udbringningen og i ugen efter udbringningen samt af mængden af udbragt gylle. Gyllen udbringes af maskinstation med slæbeslanger og nedfældning. Det oplyses, at der ikke udbringes gylle på søndage og helligdage, og der køres aldrig op til beboelsesejendomme på lørdage. Typisk kontaktes særligt udsatte ejendomme telefonisk forud for gyllekørsel.

Ansøger har beregnet lugtemissionen fra husdyrbrugets anlæg på baggrund af det maksimale dyrehold på stald samtidig. Lugtgenaeafstanden er beregnet efter både den nye 2006-lugtvejledning og FMK-vejledningen, 2. udgave maj 2002. Beregningerne viser, at det er den nye model, der er mest restriktiv. Tallene fra FMK beregningen er derfor ikke medtaget her (beregningen fremgår af regnearket genereret i forbindelse med ansøgningen i www.husdyrgodkendelse.dk version 1.42).

Tabel 11: Genekriterier i forhold til lugt jf. beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk

Nærme- ste...	Ge- neafstand*	Beskrivelse af punkt valgt i www.husdyrgodkendelse.dk	Vægtet gennemsnits- afstand
Byzone	569 m Ny model	Byzonegrænse til Østerby (ca. 1,5 km fra staldanlægget)	Genekriteriet overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet be- byggelse	405 m Ny model	Stuehuset Nørre Landevej 53 i Kongshoved, som udløser samlet bebyggelse (ca. 340 m fra sygestald og ca. 405 m fra centrum af staldanlægget)	Genekriteriet overholdt. Korrigeret geneafstand (405,39 m) kortere end vægtet gennemsnitsafstand (405,49 m)
Enkelt bolig (ikke land- brug, ikke eget af driftsherren)	177 m Ny model	Stuehuset Nørre Landevej 45 (ca. 240 fra den nye karantænestald og ca. 270 m fra centrum af staldanlægget)	Genekriteriet overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

I nudrift beregner modellen ingen geneafstand til henholdsvis enkelt beboelse og sommerhus- og byzoneområde. Dette skyldes at alle staldafsnit ligger længere væk end 1,2 gange geneafstanden. For samlet bebyggelse er geneafstanden 358 m i nudrift.

Der er ikke andre ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 m. Nærmeste ejendom med husdyrproduktion på mere end 75 DE ligger ca. 750 m fra ejendommen (mod sydvest).

Da Miljøklagenævnet i flere sager har benyttet konsekvensområdet for lugt til vurdering af, om parter er klageberettiget, er denne beregnet til 800 m i ansøgt drift. Konsekvensområdet for lugt er en beregning fra FMK-modellen, som beregner i hvilken afstand lugten fra ejendommen lejlighedsvist kan registreres.

Staldanlægget ligger østsydøst for den samlede bebyggelse, hvilket ikke er den mest fremherskende vindretning. Der foretages dog ingen korrektion af geneafstanden i beregningen i forhold til den samlede bebyggelse.

Staldanlægget ligger nordvest for den nærmeste enkelte beboelse (Nørre Landevej 45) og nord for sommerhus-/byzoneområde (Østerby), hvilket giver mulighed for at korrigere geneafstanden til en mindre afstand. Da både enkelt beboelse og sommerhus-/byzoneområde ligger så langt væk som de gør, har det dog ingen reel betydning.

I forbindelse med fx slagteristrejke, transportforbud eller lignende kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Miljømyndighedens vurdering:

Geneafstandene til enkelt beboelse, samlet bebyggelse og sommerhus-/byzoneområde er mindre end den faktiske afstand. Dog er afstanden til samlet bebyggelse kun lige overholdt. Det kan således ikke forventes, at der kan godkendes udvidelser på ejendommen, som medfører mere lugtemission.

For at sikre naboer mod gener fra lugt, stilles vilkår om, at alle nye ventilationsafkast skal etableres uden afdækningsplader og føres minimum 1,0 m over tagryg. Endvidere må færrest mulige ventilationsafkast i de enkelte staldsektioner være i brug samtidigt, så den højst mulige afkasthastighed opnås.

Der stilles desuden vilkår om, at stalde, anlæg og udenoms arealer m.v. skal vedligeholdes, så der ikke kan opstå væsentlige støv- og lugtgener uden for ejendommens grund og vilkår om rengøring og servicering af ventilationsarrangementerne.

Det vurderes, at lugtberegningerne er for en "worst case" situation, og at geneafstandene overholdes.

9.3 Lys

Ansøger oplyser, at ikke etableres udendørs spots, der kan genere naboer, men at der sandsynligvis vil blive etableret en eller anden form for pyntebelysning.

Lyset i stalderne er tændt ca. 16 timer pr. dag ved søerne og for øvrige stalde kun i forbindelse med fodringsperioderne. Der er ingen ovenlysvinduer og kun almindelige staldvinduer. Ingen af stalderne ligger så tæt på naboer, at lyset kan genere.

Miljømyndighedens vurdering:

På grund af staldanlæggets beliggenhed i god afstand fra naboer, vurderes det på baggrund af det ansøgte, at der ikke er behov for at stille vilkår til belysning. For at forhindre, at der senere kan opstå gener, stilles der vilkår om, at der ikke må etableres udendørs belysning, som kan være til gene for naboer og dyreliv. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lysgener, der vurderes til at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

9.4 Støj og vibrationer

Der forventes støj fra ventilationsanlæg, fodringsanlæg, dyr, kørsel med landbrugsmaskiner og transportere mv. Der foregår ingen korntørring på ejendommen.

Tablet 12. De daglige driftsperioder under normale forhold

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På samtlige stalde	Døgnet rundt
Blandekar	Ved stald 5/6 og i foderrum	03.00-24.00
Kompressor til vådfodringsanlæg	Ved stald 5/6 og i foderrum	Kører kun ved trykfald
Lastbiler m.v.	Primært ved foderlade, udleveringer og maskinhus	normalt 06.00-16.00

Smågrisene har adgang til foder hele tiden, og der vil derfor ikke være ekstra støj fra dem i forbindelse med fodring. Søerne bliver fodret morgen og aften (ved 18-tiden), og der vil forekomme ekstra larm i forbindelse med fodringen. Fodringsanlæggene sikrer, at der går mindre end 20 min. fra fodringen påbegyndes i den ene ende af stalden, og til den sidste so har fået foder.

Der er ikke sendt beregning over støj fra aktiviteterne.

Der er ikke fortaget særlige tiltag for at dæmpe støjkluder. Dette er ikke skønnet nødvendigt grundet anlæggets placering i forhold til naboer og arten af støjkluderne. I øvrigt er alle ventilationsanlæg nye eller af nyere dato – og derfor af en støjsvag type. Alle stalde er endvidere isolerede.

Miljømyndighedens vurdering:

Støj fra ejendommen forventes ikke at blive et problem for omgivelserne. For at kunne regulere virksomhedens støj, fastsættes der generelle støjgrænser for virksomheden i overensstemmelse med vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra 1984. I tilfælde af, at det på et senere tidspunkt findes nødvendigt (fx pga. klager), at virksomheden dokumenterer, at støjvilkårene kan overholdes, stilles der vilkår om, at miljømyndigheden kan forlange en eftervisning af, at de fastsatte støjvilkår kan overholdes.

Det vurderes, at de gældende vilkår er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod støj, og at støjvilkårene endvidere må forventes at kunne opfyldes både før og efter udvidelsen.

9.5 Støv

Der kan forventes støvbidrag fra staldenes ventilationsanlæg, fodringsanlæg og i forbindelse med håndtering af foder, halm samt ved intern transport og kørsel på grusveje. Ansøger vurderer, at støvproblemerne er minimeret som følge af, at der vådfodres. Endvidere tippes foder i korngrav, hvorfra det transporteres til indendørs siloer vha. kædelevator eller alternativt blæses foder direkte fra fodervogn til udendørs siloer. Afvaskning af stalde sektionsvist hver uge, samt overbrusning i alle stalde, bortset fra farestalden, medvirker desuden til, at støvbidraget fra staldene minimeres. Der er desuden støv cykloner på en del af de eksisterende udendørs siloer.

Miljømyndighedens vurdering

På baggrund af ovenstående redegørelse er det ikke forventet at der vil forekomme problemer med støv fra virksomheden, der kan genere omgivelserne. Der stilles dog vilkår om, at stalde, anlæg, udenomsarealer m.v. skal vedligeholdes, så der ikke kan opstå væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Det vurderes, at de gældende vilkår er tilstrækkelige til at undgå støvgener for omgivelserne.

9.6 Til- og frakørsel

De årlige transporter vedrørende arbejdskørsel vil under normale forhold være omtrent således:

Tabel 13: Transporter til og fra ejendommen pr. år

Transporter	Før	Efter
Foder	ca. 80	ca. 80
Fyringsolie/brændstof	ca. 12	ca. 12
Afhentning af smågrise	ca. 52	ca. 52
Levering af slagtesøer	ca. 52 (måske 26)*	ca. 52 (måske 26)*
Indkøb af polte	ca. 3-4	ca. 3-4
Afhentning af døde dyr	ca. 104	ca. 104
Diverse sækkevarer mv.	ca. 26	ca. 26

Gyllekørsel	ca. 340	ca. 420
Maksimalt i alt	ca. 670	ca. 750

*Der afleveres enten hver eller hver anden uge. Hver anden uge tilstræbes, men i praksis er tallet måske midt imellem.

Til- og frakørsel sker primært ad indkørslen på den østlige side af ejendommen. Kun gyllen køres ad den vestlige indkørsel. Transporterne sker typisk i dagtimerne. Det forventes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes.

Der sker en stigning i antallet af transporter på ca. 12 % (udvidelsen i DE er på ca. 23 %).

Generne for omkringboende er primært når trafikken nedbremses og ved kørsel forbi nabo-beboelser.

Kørselsveje i forbindelse med gylleudkørsel fremgår af kortbilag 6. Alle udbringningsarealer ligger indenfor en radius på godt 4 km fra staldanlægget. Øvrig kørsel sker via Nørre Landevej til og fra Als. Den største samlede bebyggelse der berøres, er Kongshoved, som ligger op ad hovedfærdselsåren på Kegnæs, Nørre Landevej. Herudover køres der kun i udkanten af Sønderby. Cirka en tredjedel af arealerne ligger umiddelbart op ad ejendommen – til disse arealer køres der ikke eller meget begrænset på offentlig vej.

Kørsel i forbindelse med markdrift sker fra Hagensig 7.

Der vil typisk blive flyttet gylle til de lejede gyllebeholdere i efterårs og vintermånederne. Flytning vil ske med gyllevogn.

Miljømyndighedens vurdering

Til- og frakørsel fra ejendommen vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne og foregår næsten udelukkende på offentlig vej. Der er meddelt tilladelse til overkørslerne fra Sønderborg Kommunes Afdeling for Veje og Trafik.

Støj i forbindelse med kørsel på selve ejendommen reguleres via vilkåret for støj.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille vilkår til, hvornår ejendommens overkørsler må benyttes, da ejendommen overfor Nørre Landevej 42-44 ejes af Jens Ole Blandt.

For at minimere spild på veje, stilles vilkår om, at gyllevognes åbninger skal være forsynet med låg eller lignende ved transport af gylle samt at det sikres at slæbeslanger mv. er tømt for gylle.

Støvgener fra færdsel på grus- og markveje skal minimeres ved hensynsfuld kørsel.

9.7 Skadedyr

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer, idet der indsættes rovfluelarver ca. én gang i kvartalet.

Ansøger har et privat firma (Hejnsvig Skadedyrservice) til at foretage rottebekæmpelse. Kasser med gift tilses 5 gange årligt samt ved henvendelse. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres. Der opstilles i alt ca. 70 kasser med gift.

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre, at der ikke kommer gener i forbindelse med skadedyr, stilles der vilkår om, at fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium, at arealer mv. skal holdes fri for affald og foderrester, samt at foder skal opbevares på en måde, så der ikke kan ske risiko for tilhold af rotter mv.

Vilkårene vurderes tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod fluer og skadedyr.

9.8 Spildevand og overfladevand

De årlige producerede mængder af spildevand fremgår af nedenstående skema:

Tabel 14: Skønnede mængder spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	ca. 950 m ³	ca. 1.200 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskevand fra vaskepladser	ca. 54 m ³	ca. 100 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand	ca. 500 m ³	ca. 500 m ³	Septiktank og videre til dræn til Hørup Hav	Septiktank
Regnvand tilledt gyllebeholder fra vaskepladser	ca. 70 m ³	ca. 250 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Tagvand til forsinkelsesbassin	ca. 6.300 m ³	ca. 6.500 m ³	Via dræn til Hørup Hav	Ingen

Mængden af rengøringsvand til vask af stalde, drikkevandsspild og vand til overbrusning er skønnet ud fra kapacitetsberegningens normtal.

Tagvand fra den nye tilbygning til maskinhuset og karantænestalden ledes til forsinkelsesbassin.

Sanitært spildevand fra folkerum i smågrisestalden og wc/bad i foderlade mv. ledes til pumpebrønde, hvorfra det ledes til en ny 6 m³ septiktank fra 2006 ved fitnesscenteret sammen med spildevand fra beboelsen.

Den gamle møddingsplads med afløb til gyllebeholder bruges til vaskeplads. Vaskepladsen er på ca. 100 m². Der vaskes i alt ca. 30 timer om året med en højtryksrenser, der bruger 25-30 l vand pr. minut – i alt ca. 54 m³ vand. Der søges om at etablere en ny vaskeplads på 250 m². Den gamle vaskeplads vil blive taget ud af drift, når den nye er etableret.

Placering af vaskeplads m.v. kan ses på bilag 2.

Sprøjteudstyr

Der fyldes og vaskes ikke marksprøjte, da denne hører under HBL Markbrug I/S og vaskes på Hagensig 7. Bekæmpelsesmidler opbevares ligeledes på Hagensig 7. Dog anvendes der Round up i forbindelse med ukrudtbekæmpelse omkring anlægget. Round up opbevares i et aflåst skab i maskinhuset. Der oplagres maksimalt 2 l ad gangen.

Påfyldningsplads

I miljøgodkendelsen fra december 2006 er der stillet vilkår om, at der skal etableres påfyldningsplads ved gyllebeholderne med afløb til tæt beholder (den gang vilkår 1.10).

Der er søgt om tilladelse til at undlade at etablere pladserne, idet ansøger vurderer, at der ikke er behov for dem. Ansøger argumenterer, at når der suges fra teltoverdækkede beholdere, så skal fyldetårnets arm løftes op af hullet i teltdugen i en vinkel, så alt gyllen er løbet ud af røret, før det løftes op. Der er således heller ikke synligt spild på teltdugen. Maskinstationen benytter gyllevogne med selvlæssende fyldetårn med returløb til gyllebeholder.

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre mod forurening i forbindelse med vask af maskiner mv. stilles vilkår om, at vask af landbrugsmaskiner, transportbiler mv. skal ske på en vaskeplads med en tæt, befæstet bund med afløb til forbeholder eller gyllebeholder.

Det vurderes hensigtsmæssigt at tage den gamle vaskeplads ud af drift, da det vurderes at den ikke er tæt. Etableres der alligevel ikke en ny vaskeplads som ansøgt, skal den gamle plads tætnes.

Da der er teltoverdækning på gyllebeholderne og da gyllevogne fyldes med selvlæssende fyldetårn, vurderer kommunen, at risikoen for spild ved pumpning fra beholder til gyllevogn er minimal.

Der stilles i stedet vilkår om, at hvis ansøger ophører med at bruge en maskinstation, som bruger selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, skal der etableres en støbt plads med afløb til gyllebeholderen, der hvor gyllen pumpes. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet. Pladsen skal ind mod gyllebeholderen være afgrænset af en jernbetonmur eller lignende, der sikrer mod påkørsel af denne.

For at sikre imod forurening ved uheld stilles der vilkår om, at eventuelle bekæmpelsesmidler skal opbevares i et rum med tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller lignende. Bekæmpelsesmidlerne må kun opbevares i den oprindelige emballage.

Med den nye bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler er der stillet krav om, at landbrugsbedrifter skal anmelde, at de udbringer gylle indeholdende vand fra vask af sprøjter eller spild fra påfyldning af sprøjter. Hvis det fremover bliver aktuelt at påfylde eller vaske marksprøjte på vaskepladsen, skal dette anmeldes til kommunen, og der skal indhentes tilladelse til at udbringe gyllen på areaerne.

9.9 Tankanlæg

Tabel 15: Oplysninger om olietanke

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Fyringsolietank til stuehus (står i maskinhuset)	2.500 l	1997	127172	01-5313
Dieselolietank i maskinhuset	2.500 l	1999	101062	01 000
Fyringsolietank ved smågriseald	1.500 l	2004	Cp 473	55-5829
Fyringsolietank i foderlade	5.900 l	2007	002462-1	01-5023

Der er ingen nedgravede olietanke på ejendommen.

De to af olietankene er opstillet i maskinhuset, hvor der er betongulv. Begge er nyere olietanke (fra 1997 og 1999). Tankene er på ben og har påfyldningsalarm. Fyringsolietanken har desuden en-strengt rørforing. Dieselolietanken har automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoftank. Desuden er der opstillet nye typegodkendte fyringsolietanke ved smågrise-stalden og i foderladen. Begge står på fast bund, er på ben og har påfyldningsalarm.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at olietanke på et husdyrbrug, der godkendes efter Husdyrloven, er omfattet af Olietankbekendtgørelsen.

Der stilles som supplement til kravene i Olietankbekendtgørelsen vilkår om, at håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand, samt at tankning af diesel skal ske på en plads/sted med fast og tæt bund, enten med afløb olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Hvis der senere skal etableres nye olietanke på ejendommen, skal disse anmeldes jf. Olietankbekendtgørelsen inden opstilling, og kommunen skal foretage en vurdering af, hvorvidt det udløser miljøgodkendelse.

10. AFFALD

Døde dyr

Døde smågrise opbevares i plastcontainere i kølecontainer, der står ved farestalden. Plastcontainerne køres ud til indkørslen på den østlige side af ejendommen. Her er en plads med knust beton, hvor døde søer lægges på betonspalter og under kadaverkappe. Pladsen ligger ca. 5 m fra Nørre Landevej. Der er ca. 20 m fra pladsen til beboelsen på Nørre Landevej 47. Pladsen er på nuværende tidspunkt ikke afskærmet i forhold til udsynet fra vejen og fra Nørre Landevej 47. Pladsen vil blive afskærmet med en mur eller ved beplantning dels af hensynet til udsyn og dels for at skabe skygge for at holde temperaturen nede i containerne. Alternativt vil der blive etableret en kølebrønd – heri vil døde søer og store grise blive opbevaret hævet på spalte eller lignende under låg. Se bilag 2. Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt en beskrivelse af kølebrønden fra DAKA.

DAKA afhenter efter aftale.

Ansøger har oplyst, at der bortskaffes ca. 150 enkelt dyr og ca. 100 containere med mindre dyr pr. år.

Andet affald

Tabel 16: Skønnede årlige affaldsmængder:

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængde pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Maskinhus	Transporter selv	Containerplads Skovby	ca. 50 l	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Maskinhus	Transporter selv	Containerplads Skovby	maks. 6 stk.	16.01.07	06.05
Blyakkumulatører	Maskinhus	Transporter selv	Containerplads Skovby	ca. 1 stk.	16.06.01	05.99

Rester af bekæmpelsesmidler	-	-	-	-	02.01.05	05.12
Spraydåser	Maskinhus	Transporterer selv	Containerplads Skovby	ca. 50 stk.	15.01.10	23.00
Medicinrester og kanyler	I stalde	Transporterer selv	Apoteket	ca. 4 bokse	20.01.32	05.13
Tørbatterier - NiCd	Maskinhus	Transporterer selv	Containerplads Skovby	ca. 100 stk.	16.06.02	77.00
Tørbatterier - Kviksølv	-	-	-	-	16.06.03	77.00
Fast affald:						
Lysstofrør	Stalde	Transporterer selv	Containerplads Skovby	ca. 50 stk.	20.01.21	79.00
Metalaffald	Maskinhuset	HL Jern & Metal	Kendes ikke	Variierende	20.01.06	56.20
Diverse brændbart	Stålcontainere (står mellem løbestald og smågrise-stald)	Hans Jørn Dreier	Forbrændingsanlægget	ca. 2-3 tons	Afhængig af indhold	19.00

Som regel køres olieaffald og andet farligt affald direkte til containerplads. Hvis der opbevares spildolie på ejendommen, sker det i en 60 l tromle på en rist på en spildbakke i maskinhuset.

Miljømyndighedens vurdering

For at sikre en korrekt affaldshåndtering stilles vilkår til opbevaring og bortskaffelse af døde dyr samt håndtering og bortskaffelse af rester af bekæmpelsesmidler og opbevaring af farligt affald.

Ved opstilling af kølebrønd skal dette foregå i overensstemmelse med firmaets anvisninger. Det fremgår af det fremsendte materiale at der er to størrelser på kølebrøndene. Inden installation skal det oplyses til Sønderborg Kommune, hvilken størrelse der ønskes etableret. Etablering af kølebrønd skal også behandles af afdelingen BYG ved Sønderborg Kommune. Kølebrønden skal via beplantning afskærmes ud mod Nørre Landevej.

Vilkårene vurderes at være tilstrækkelige til at forhindre gener for omgivelserne og forurening fra affald.

Virksomheden skal desuden være opmærksom på, at alt affald skal opbevares, transporteres og bortskaffes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende bestemmelser herom. Der henvises til:

- *Affaldsbekendtgørelsen*
- *Regulativ og forskrift for farligt erhvervsaffald*
- *Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune*
- *Regulativ for husholdningsaffald i Sønderborg Kommune*

- *Regulativ og forskrift for klinisk risikoaffald og andet farligt affald fra sundhedssektoren*
- *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*

I henhold til regulativerne gælder det, at medicinrester (inklusive vaccinerester og brugte kanyler) skal afleveres på apoteket. Tømt emballage kan bortskaffes med dagrenovationen. Ligeledes kan tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage bortskaffes med dagrenovationen, mens emballage med pesticidrester skal afleveres som farligt affald – fx på en af ASA´s containerpladser. Alternativt kan tømt emballage fra såvel medicin som pesticider afleveres på containerpladsen som erhvervsaffald.

Virksomheden er ifølge affaldsbekendtgørelsen desuden forpligtet til at føre registre (stamkort) over virksomhedens affaldsproduktion.

11. RENERE TEKNOLOGI OG BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK, BAT

Der er BAT for følgende områder:

- Management (ledelses- og kontrolfunktioner) behandles herunder
- Staldindretning (afsnit 7.1)
- Foder (afsnit 7.2)
- Forbrug af vand og energi (afsnit 7.3)
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning (afsnit 8.2)
- Udbringning af husdyrgødning (afsnit 15.2)

BAT-redegørelsen for staldindretning, foder, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning er behandlet under de relevante afsnit i godkendelsen.

Ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT indenfor management (ledelses- og kontrolfunktioner):

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er ikke egentlige uddannelses og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser i arbejdstiden, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

Der lægges stor vægt på godt management og god staldhygiejne. Der monteres en strømaskine som indstilles, så der er tilpas rodemateriale ved søerne. I første omgang kommer strømaskinen til at køre i den nye løbe- og drægtighedsstald. Der er forberedt til, at de øvrige staldafsnit også kan kobles på. I smågrisestaldene er der trækloster til beskæftigelse. Der er ingen problemer med halebid.

Alle gulve i sostaldene er epoxybehandlet, så der er en glat, men skridsikker overflade (er med til at forhindre skuldarsår). Hvis en so ser ud til at udvikle tendens til skuldarsår lægges en gummimadras ind i stien.

Herudover vaskes rutinemæssigt efter hvert hold i smågrise- og farestier. Løbe- drægtighedsstaldene vaskes efter behov – primært i varme perioder, så dyrene ikke bliver kolde, da staldene aldrig er helt tømt. I kolde perioder er luftfugtigheden så høj, at vandet ikke kan bortventileres hurtigt nok.

Gyllen udbringes aldrig på søndage og helligdage, og der køres aldrig op til beboelsesejendomme på lørdage. Typisk kontaktes særligt udsatte ejendomme telefonisk forud for gyllekørsel.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Miljømyndighedens vurdering

Det er BAT for management at udføre alle følgende punkter:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale
- Føre journal over vandforbrug
- Føre journal over energiforbrug
- Føre journal over opstået spild
- Føre journal over spredning af uorganisk gødning på markerne*)
- Føre journal over spredning af husdyrgødning på markerne*)
- Have en nødfremgangsmåde til håndterer ikke planlagte emissioner og hændelser
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygningerne og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild
- Planlægge gødning af markerne korrekt *)

*) Bat-krav anses for opfyldt ved reglerne i §§ 21-22 i Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække

Ansøger har redegjort for implementeringen af BAT i forhold til Management. Som beskrevet under afsnit 12, Egenkontrol, er der stillet vilkår om driftsjournal for dyreholdets størrelse og renholdelse af ventilationsarrangementerne mv. samt vilkår om registrering af forbrug og spild.

Der stilles desuden vilkår om, at aktiviteterne på ejendommen skal planlægges optimalt, så der tages mest mulig hensyn til omgivelserne. Kommunen vurderer, at ansøger lever op til BAT for Management, når de enkelte vilkår efterleves.

Miljømyndighedens samlede vurdering af BAT-redegørelsen

Sønderborg Kommune vurderer samlet set, med baggrund i de enkelte redegørelser for BAT, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT, for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse og med de vilkår som er fastsat i miljøgodkendelsen. Stald 1.1.3 er en meget lille stald, der dog ikke lever op til niveauet for BAT mht. gulvtype, derfor skal der reduceres med 23 kg kvælstof, der er differencen mellem aktuel gulvtype og BAT kravet. I alt overopfyldes reduktionskravet med 310 kg kvælstof, der kan indregnes ved en evt. senere udvidelse.

I tilbygningen til smågrisestalden indføres gyllekøling, da Sønderborg Kommune vurderer at dette er BAT.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for yderligere vilkår om indførelse af bedst tilgængelig teknologi.

12. EGENKONTROL

Ansøger har stillet følgende forslag til vilkår og egenkontrol:

Ansøger har ingen forslag til egenkontrol ud over de vilkår, som ejendommen allerede er underlagt jf. miljøgodkendelse fra 20. december 2006 (hidtidigt vilkår 1.2 og 2.2).

Dvs. driftsjournaler:

- over antal og vægt af indsatte dyr, dyr bortskaffet til destruktion samt antal og vægt af solgte dyr og dyr sendt til slagteri.
- over kontrol og rengøring af ventilationsanlæg

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at der med de stillede vilkår i denne godkendelse, er sikret, at der er en tilstrækkelig egenkontrol, som bevirker, at virksomheden kan styre sin produktion og dermed få mulighed for at agere, hvis produktionen bliver for stor og/eller forbruget stiger uhenigtsmæssigt.

Der er således stillet vilkår om, at der skal føres driftsjournal med oplysninger om oplysninger og dokumentation for antal og vægt af indsatte grise, antal dyr bortskaffet til destruktion, antal og vægt af dyr sendt til slagting samt eventuelt solgte levende dyr, at der skal føres driftsjournal med oplysninger om oplysninger dato for kontrol og rengøring af ventilationsarrangementerne, krav til beregninger af at geneafstandene kan overholdes ved mindre ændringer i dyreholdet, at der skal ske registrering af vand-, el-, diesel- og fyringsolieforbrug samt at der skal føres journal over mængden af husdyrfoder og opstået spild.

13. VIRKSOMHEDENS OPHØR

Ansøgers oplysninger om foranstaltninger i forbindelse med produktionens ophør:

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent - ellers vil anlægget blive tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ. Unødvendige olietanke vil blive sløjfet. Gyllebeholdere vil kun blive nedlagt, hvis der ikke er dyr på ejendommen fremadrettet. Det er dog også muligt, at beholderne vil blive lejet ud til andre husdyrproducenter.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at det er tilstrækkeligt til at sikre, at der ikke sker forurening fra et evt. ophørt husdyrbrug, at der stilles vilkår om, at ansøger ved ophør med svineproduktion skal tømme stalde og anlæg for dyr og gødning, bortskaffe kemikalier m.v. samt sløjfe unødvendige olietanke.

14. ALTERNATIVER

Ansøgers beskrivelse af o-alternativet:

Under punkt N skal der beskrives væsentlige alternative muligheder, som ansøger har overvejet samt o-alternativet. Ansøger har i ansøgningsfasen overvejet, om der skulle etableres lugtrensingsanlæg på nogle af sektionerne i smågrisestaldene for derved at kunne udvide yderligere. Da teknologien stadig er forholdsvis ny og ikke tilstrækkeligt gennemprøvet – foruden rensningseffekten om sommeren maksimalt er målt til ca. 30 % - har ansøger valgt ikke at etablere et sådant anlæg p.t. Med tiden kan det være, at der ansøges om udvidelse med rensning af lugt. En udvidelse af soholdet i forbindelse med udflytning af smågrise kan også være en mulighed.

Alternativet til ansøgningen er derfor at undlade at udvide dyreholdet.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune har ingen bemærkninger til beskrivelsen af o-alternativet og det vurderes, at der ikke skal stilles vilkår.

BESKRIVELSE OG VURDERING AF AREALERNE

I forbindelse med vurderingen af projektets mulige indvirkning på miljøet er der vurderet på, om virksomheden overholder harmonikravet og om der er problemstillinger vedrørende planforhold, som gør sig gældende. Arealanvendelsens påvirkning på grundvandsressourcerne, vandmiljøet og beskyttet natur i forhold til fosfor, nitrat og ammoniak bliver også vurderet. Beskyttet natur indebærer naturarealer beskyttet af § 7 i Husdyrloven, § 3 i Naturbeskyttelsesloven, Natura 2000 områder og arter, som er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV (bilag IV arter) samt andre relevante artsfredninger. Der vurderes også på arealanvendelsens påvirkning af kulturelementer i landskabet, som f.eks. beskyttede jord- og stendiger og fortidsminder og andre aktuelle fredninger.

15. UDBRINGNINGSAREALERNE

Stor set alle udbringningsarealer der dyrkes af HBL Markbrug I/S (CVR-nr. 25968719) er medtaget i ansøgningen. Undtaget er nogle arealer ved Hjortholm Sø, da det er uklart om disse arealer er egnet til udspreddning af husdyrgødning. Der er således frihed til at køre fra de forskellige ejendomme som leverer husdyrgødning til markbruget til nærmeste mark/den mark som mangler gylle.

Der er i alt vurderet 658,39 ha udspreddningsareal i denne godkendelse. Arealerne fremgår af bilag 5.

Udbringningsarealerne fordeler sig på følgende måde:

Tabel 17: Mulige udbringningsarealer

Areal	Matrikulært areal	Heraf udbringningsareal	Planlagt antal maks. DE afsat
Areal til Nørre Landevej 31 og 42-44	103,28 ha	ca. 88,44 ha	*
Gylleaftale HBL Markbrug I/S (marker med numre) CVR-nr: 25968719	-	400,46 ha**	119,0 DE
Gylleaftale Finn Rasmussen (marker med FR) CVR-nr: 21599794	-	57,36 ha	80,3 DE
Gylleaftale Peter Bruhn (marker med PB) CVR-nr: 15862408	-	33,99 ha	46,2 DE
Gylleaftale Lars Wolf (marker med LW) CVR-nr: 42867357	-	14,61 ha	19,8 DE
Gylleaftale Paul Mogensen (marker med PM) CVR-nr: 25372182	-	79,41 ha	72,8 DE
Gylleaftale Brian Jacobsen (marker med BJ) CVR-nr: 19240908	-	15,79 ha	22,1 DE
Gylleaftale Christen Mathiesen (marker med CM) CVR-nr: 74241115	-	56,64 ha	16,8 DE
I alt indtegnet i www.husdyrgodkendelse.dk	-	658,26 ha	377,0 DE

* Alle ejede udbringningsarealer indgår i HBL Markbrug I/S

** Stort set alle HBL Markbrug I/S udbringningsarealer er vist, da der ønskes frihed til at køre på forskellige arealer fra år til år. Undtaget er nogle arealer ved Hjortholm Sø, da det er uklart om disse arealer er egnet til udspreddning af husdyrgødning.

Tilsvarende er der vist flere arealer ved Christen Mathiesen, end der er behov for. Christen Mathiesen modtager endvidere gylle fra andre.

Paul Mogensen modtager også gylle fra andre.

Alle arealer behandles som 3-mandsarealer.

Arealerne til HBL Markbrug I/S, Peter Bruhn, Paul Mogensen og Christen Mathiesen bliver godkendt i separate § 16 godkendelser.

Udbringningsarealerne bliver tilført gylle fra svin, samt dybstrøelse fra 2 heste over 700 kg. Dybstrøelsen udspreddes direkte fra stalden eller smides i gyllebeholderen. Der modtages ikke slam eller andre affaldsprodukter til udbringning på udspreddingsarealet.

I alt produceres der 37884,58 Kg N og 8947,68 Kg P fra svin og 104,22 Kg N og 22,11 Kg P fra heste i ansøgt drift. Følgende tabel viser afsat N og P.

Tabel 18: Afsat N og P til de forskellige modtagere.

Modtager	Kg N	Kg P
Dybstrøelse afsat til HBL Markbrug I/S (marker med numre) CVR-nr: 25968719	104,22	22,11
Gylleaftale HBL Markbrug I/S (marker med numre) CVR-nr: 25968719	11885,16	2807,06
Gylleaftale Finn Rasmussen (marker med FR) CVR-nr: 21599794	8092,07	1911,21
Gylleaftale Peter Bruhn (marker med PB) CVR-nr: 15862408	4655,71	1099,60
Gylleaftale Lars Wolf (marker med LW) CVR-nr: 42867357	1995,30	471,26
Gylleaftale Paul Mogensen (marker med PM) CVR-nr: 25372182	7336,27	1732,70
Gylleaftale Brian Jacobsen (marker med BJ) CVR-nr: 19240908	2227,08	526,00
Gylleaftale Christen Mathiesen (marker med CM) CVR-nr: 74241115	1692,99	399,85

15.1 Krav om § 16 godkendelse

Da alle arealer er anmeldt som 3-mands arealer kræver det en særskilt godkendelse efter § 16 i lov om miljøgodkendelse, hvis afsætning af husdyrgødning til markarealer hos tredjemand i forbindelse med en etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt. Alle arealer er blevet grundigt undersøgt og det vurderes nødvendigt med en § 16 godkendelse af arealerne eget af Paul Mogensen, Christen Mathiesen, Peter Bruhn og arealerne drevet af HBL-markbrug.

§ 16 godkendelsen af Paul Mogensens arealer er krævet på baggrund af bræmmekrav ved vandhuller, der er potentielt levested for bilag IV arter (Stor Vandsalamander). Desuden har Paul Mogensen arealer der ligger i opland til Hjortholm Sø og Hartsø der er udpeget som særlig regional eller lokal naturinteresser (Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 11 stk. 3).

§ 16 godkendelsen af arealerne drevet af HBL-markbrug er krævet på baggrund af bræmmekrav ved vandhuller der er potentielt levested for bilag IV arter (Stor Vandsalamander), desuden ligger nogle af arealerne i opland til Hart Sø, der er udpeget som særlig regional eller lokal naturinteresse (Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 11

stk. 3). Nogle af arealerne drevet af HBL-markbrug ligger desuden ned til et § 7 overdrev, hvortil der stilles krav om bræmmer.

§ 16 godkendelsen af Christen Mathiesens arealer er krævet da arealerne ligger i opland til Hart Sø der er udpeget som særlig regional eller lokal naturinteresse (Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 11 stk. 3).

§ 16 godkendelsen af Peter Bruhns arealer er krævet da arealerne ligger i opland til Stenmade Sø der er udpeget som særlig regional eller lokal naturinteresse (Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 11 stk. 3).

Arealerne tilhørende Paul Mogensens, Christen Mathiesen, Peter Bruhn og arealerne drevet af HBL-markbrug vil ikke blive yderligere beskrevet eller behandlet i denne godkendelse, men de fremgår af kortbilag hvor de dog er markeret med forskellig farve. Resten af arealerne gennemgås i de følgende afsnit.

15.2 Lokalisering og planmæssige forhold

Ejendommen ligger midt på Kegnæs og udbringningsarealerne er spredt over hele Kegnæs. Zonestatus: Der er ingen arealer i byzone. Mark FR 7-0 ligger umiddelbart op af et eksisterende sommerhusområde.

For udbringningsarealer beliggende inden for 200 meter til byzone, sommerhusområder samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål gælder der ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen, at udbringning af husdyrgødning ikke må finde sted på lørdage, søn- og helligdage. Dette gælder for følgende arealer: FR 7-0 samt en lille del af mark FR 5.

I afsnit 5.3 er der en beskrivelse af de væsentligste udpegninger for arealerne og deres betydning for driften.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune stiller ingen vilkår til arealerne som vedrører planmæssige forhold. Det vurderes, at de generelle regler i forbindelse med udbringning op til byzone og sommerhusområder er tilstrækkelige.

15.3 Harmoniareal

Ifølge den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse må der højst udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,4 DE pr. ha pr. planperiode for svin. Hvis der på et tidspunkt ikke er tilstrækkeligt udbringningsareal til rådighed, skal dyreholdet derfor mindskes, så de gældende harmonikrav kan overholdes.

Det nødvendige udbringningsareal/harmoniareal er på 269,3 ha (377,0 DE/1,4 DE pr. ha). Der er i ansøgningen angivet et udspretningsareal på 658,26 ha, da alle HBL Markbrug I/S udbringningsarealer er vist. Til udspretning af gylle fra Nørre Landevej 42-44 vil der altid være et areal på minimum 269,3 ha til rådighed.

I forbindelse med gødningsplanlægning og gødningsregnskab sikres det at det maksimale antal DE/ha på 1,4 aldrig overskrides.

Miljømyndighedens vurdering

På baggrund af ovenstående redegørelse er det miljømyndighedens vurdering at harmonikravet er opfyldt.

16. PÅVIRKNING FRA AREALERNE

I det følgende vurderes der kun på arealerne ejet af Finn Rasmussen, Lars Wolf og Brian Jacobsen, da der er krævet § 16 godkendelser på de øvrige arealer.

Ingen af udbringningsarealerne ligger i opland til fosforfølsomt Natura 2000 område, nitratklasse 1-3, fosforklasse 1-3 eller i nitratfølsomme indvindingsområde. Alle arealerne er beliggende i område med drikkevandsinteresser. (se bilag 11)

Følgende marker rummer en lille del der er beliggende i udpegningen; lavbundsarealer uden risiko for okkerudledning: FR 18-2 og FR 5.

Følgende marker grænser op til lavbundsareal uden risiko for okkerudledning: FR17, FR 3, FR 4-0, FR 5, BJ 2.

Miljømyndighedens vurdering

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratklasse 1-3. I lovgivningen medfører dette, at det generelle beskyttelsesniveau, som bestemmes af harmonikravet, regnes for at være tilstrækkeligt til at beskytte overfladevand mod påvirkning fra nitrat. Der stilles derfor ikke vilkår til nedbringelse af husdyrtryk/krav til efterafgrøder for at nedbringe påvirkningen af overfladevand med nitrat. Vurdering i forbindelse med Natura 2000 og grundvandsforhold behandles i senere afsnit.

16.1 Påvirkninger af søer og vandløb

Opland til søer

På Kegnæs er der 3 målsatte søer i henhold til Landsplandirektivet: Hjortholm Sø, Stenmade Sø og Hart Sø der alle er udpeget som særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser (Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 11 stk. 3). Af de arealer der behandles i godkendelsen (hvor de ikke er krævet § 16 godkendelse), er der ingen i oplandet til Hjortholm Sø og Stenmade Sø.

Hart Sø

Hart Sø har et areal på 0,9 ha. Søen er i Landsplandirektivet målsat med en generel målsætning om et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv. Der er et krav til en sigtdybde på en meter. Målsætningen i søen er ikke opfyldt, dette skyldes påvirkninger fra landbrug, spredt bebyggelse og regnvandsbetinget udløb (fælles). Det forventes ikke at målsætningen er opfyldt i 2015. Søen er desuden truet af tilgroning. Søen er et vigtigt raste- og fødesøgningsområde for fugle.

FR 4-1 ligger i opland til Hart Sø. FR 1, FR 4-0 ligger delvist i opland.

Det samlede opland til Hart Sø er på 530,2 ha. Det ansøgte areal udgør ca. 5,0 ha af det samlede opland svarende til ca. 0,9 %.

Vandløb

Der er ingen vandløb i forbindelse med arealerne.

Miljømyndighedens vurdering

Hart Sø er fosforfølsom og derfor vurderes det, hvorvidt der skal stilles vilkår til arealerne mht. fosfor.

Alle arealer til Nørre landevej 42-44 er indsendt som 3-mandsarealer. Det fremgår derfor ikke af ansøgningen: Om arealerne er drænende eller grøftede, oplysninger om sædskifte, fosfortal og angivelse af fosforoverskud.

Arealerne i opland til Hart Sø udgør kun 0,9 % af det samlede opland til søen. Arealerne ligger i udkanten af oplandet mere end 1 km fra søen. Det vurderes derfor, at fosforbidraget

fra disse arealer til søen er af underordnet betydning, og der stilles derfor ikke krav om § 16 godkendelse af arealerne.

16.2 Kvælstof og fosfor til fjord & hav

Arealerne på Kegnæs afvander enten direkte eller via søer og vandløb til Hørup Hav og Sønderborg Bugt.

Der er ingen af arealerne der ligger i nitrat eller fosforklasse. (se bilag 11)

Maskinhuset udvides og mængden af tagvand øges. Tagvandet ledes til forsinkelsesbassin ved ejendommen og herfra via lukkede dræn til Hørup Hav.

Ca. 3 km fra Kegnæs ligger det marine Natura 2000 område, Bredgrund. Vurderinger i forhold til dette område fremgår af afsnit 16.7.

Miljømyndighedens vurdering

Maskinhuset udvides med 250 m² som følge af projektet, men sammenlignet med de eksisterende tagarealer udgør udvidelsen ikke ret meget. Tagvandet ledes til et forsinkelsesbassin. Det vurderes at bassinet godt kan modtage den øgede mængde tagvand. Den øgede mængde tagvand vurderes således, at være af underordnet betydning og der stilles ikke krav om udledningstilladelse. I forsinkelsesbassinet sker der en tilbageholdelse af næringsstoffer, så det vurderes, at udledningen videre til Hørup Hav ikke vil betyde en væsentlig øgning af kvælstofindholdet i Hørup Hav.

Udbringningsarealerne er ikke beliggende i opland til Natura-2000 områder, der er overbelastet med fosfor, der er ingen lavbundsarealer og der er ikke arealer med hældning større end 12 grader mod vandområder, hvor der kan være risiko for overfladeafstrømning. Det vurderes derfor, at projektet ikke giver anledning til en væsentlig påvirkning af omgivelserne med fosfor, som ligger ud over de krav som gældende i medfør af gældende lovgivning.

Udbringningsarealerne er ikke beliggende i Nitratklasse 1, 2 eller 3, hvor der er risiko for udvaskning af nitrat til overfladevand. På baggrund heraf vurderes det at projektet ikke medfører væsentlige problemer i forbindelse med nitratbelastning af overfladevand.

16.3 Nitrat til grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor et nitratfølsomt indvindingsopland. Der er derfor ikke beregnet udvaskningen af kvælstof fra rodzonen i ansøgningen.

Hele Kegnæs er udpeget som område med drikkevandsinteresser, men ikke særlige drikkevandsinteresser.

Følgende marker er beliggende helt eller delvist i indvindingsopland til Kegnæs vandværk (Syd): FR 1, FR 4-0, FR 4-1, FR 5.

Følgende marker er beliggende helt eller delvist i indvindingsopland til Kegnæs vandværk (Nord): FR 1, FR 3, FR 4-0, FR 4-1, FR 5, FR 17.

Alle udbringningsarealerne på nær BJ 1 og BJ 2 er beliggende i områder med god eller nogen lertykkelse (beskyttelsesgrad). Over indvindingsoplandene til de almene vandværker er der en lertykkelse på mellem 5-80 meter.

Der er ikke udarbejdet indsatsplaner for grundvandsbeskyttelsen i området.

Grundvandsforholdene fremgår af bilag 11.

Miljømyndighedens vurdering

Vurderinger af grundvandspåvirkningen bygger på regionplantemaer. Der er ikke udarbejdet en detaljeret kortlægning af grundvandsressourcen i området. Det betyder, at der endnu ikke foreligger detaljerede oplysninger om lertykkelse og sårbarhed m.m. På baggrund af det foreliggende materiale vurderer kommunen, at der ikke er grund til at stille særlige vilkår af hensyn til grundvandsinteresser. Udbringningsarealerne er ikke beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder. På baggrund heraf vurderes at projektet ikke medfører væsentlige problemer i forbindelse med nitratbelastning af grundvandsressourcer.

16.4 Beskyttet natur

På spidsen af Kegnæs ved drejet ligger et § 7 hede/overdrevsareal der følger kysten. Hede/overdrevsarealet er følsomt overfor næringsstofpåvirkning. § 7 arealet er beliggende på en skrænt ned imod havet. Ingen af arealerne grænser direkte op til § 7 arealet og ingen af markerne ligger indenfor bufferzone 1 og 2. Se bilag 8.

I det efterfølgende vurderes markdriften i forhold til beskyttet natur efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Beskyttelsen betyder, at man ikke må foretage ændringer eller indgreb, der kan forringe de beskyttede områders tilstand. Drift af beskyttede engarealer kan fortsætte efter sædvanlig praksis, men tilstanden må ikke ændres uden forudgående dispensation fra kommunen.

Enge og Moser

Arealerne FR3, FR 17, FR 4-0, FR 5 grænser alle op til et moseområde på ca. 1,05 ha. Ved mark FR17 og FR3 ligger der desuden et andet moseareal. Mosen er formet som en lang tarm og i hver ende er der berøring mellem mark og mose. Ingen af markerne skrånede kraftigt ned imod moseområderne, men moseområderne ligger lavt i landskabet.

Sø

På mark FR 17 er der en lille sø. Det skrånede ikke kraftigt ned i mod søen. Der står nogle enkelte træer ved søen.

Miljømyndighedens vurdering

Ingen af markerne grænser direkte op til § 7 arealet eller afvander hertil og ingen af markerne ligger indenfor bufferzone 1 og 2.

Naturafdelingen har besøgt mange af lokaliteterne på Kegnæs, og de vurderer, at alle moserne er så tilgroet, at deres tilstand ikke vil blive forringet som følge af markdriften på de ansøgte arealer.

Ingen udbringningsarealer skrånede kraftigt mod § 3 arealer og det vurderes derfor, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning med nitrat fra de marker, der benyttes som udbringningsarealer.

Der stilles derfor ikke vilkår til beskyttelse af § 3 og § 7 natur.

16.5 Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen beskyttede sten- og jorddiger på eller ved de ansøgte arealer (se bilag 9). Beskyttede sten- og jorddiger er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven § 29 a. Det betyder at de ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Sønderborg Kommune.

Miljømyndighedens vurdering

Da der ikke er beskyttede sten og jorddiger på eller ved arealerne er det ikke nødvendigt at stille vilkår.

16.6 Kultur- og fortidsminder

Der er ingen beskyttede kultur eller fortidsminder på eller ved arealerne.

Fortidsminder, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 e må ikke ændres. Dette vil sige, at alle foranstaltninger der indebærer en påvirkning af fortidsmindernes indhold og overflade ikke er tilladt. Endvidere må der, inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindets bund, ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes jf. § 29 f i museumsloven.

Miljømyndighedens vurdering

Da der ikke er beskyttede kultur eller fortidsminder på eller ved arealerne er det ikke nødvendigt at stille vilkår.

16.7 Natura 2000

Der er ingen udbringningsarealer i Natura 2000 områder.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land (Augustenborg Skov, Habitatområde 200) ligger ca. 7,0 km fra nærmeste mark BJ 2.

Udpegningsgrundlaget for Augustenborg Skov (H 200) er:

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, bøgeskove på muldbund, ege- og blandingskove på mere eller mindre rig jordbund og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde er Bredgrund (habitatområde 173) der ligger ca. 5,5 km fra nærmeste mark LW 1. Flensborg Fjord ligger ca. 7,5 km sydøst fra nærmeste mark BJ 1. Nybøl Nor (fuglebeskyttelsesområde 64) – ligger ca. 13 km vest for nærmeste mark BJ1.

Markerne ligger med væsentlig større afstand til øvrige Natura 2000 områder og ingen af arealerne afvander hertil.

Bredgrund er udpeget for at beskytte naturtyperne sandbanker og rev. Revene er værdifulde som levested for mange forskellige hav-organismer (alger, muslinger, snegle, børste-orme og fiskeyngel). Muslinger er føde for dykænder og Bredgrund er derfor et vigtigt overvintningsområde for bl.a. edderfugl og havlit. Området er følsomt over for kvælstofpåvirkning fra diffuse kilder samt udledning af miljøfremmede stoffer. Et kort over havstrømningens dominerende retning fra DHI (NOVANA Havmodellen), viser, at vandafstrømning fra Kegnæs presses op gennem Lillebælt af havstrømmen, der kommer fra sydøst (se bilag 12).

Flensborg Fjord og Nybøl Nor (Fuglebeskyttelsesområde 64) er udpeget for at beskytte en række fuglearter. Fuglearterne på udpegningsgrundlaget er troldand, bjergand, hvinand og toppet skallesluger. Målsætningen mht. næringssalte, vurderes ikke at være opfyldt i habitatområdet.

Miljømyndighedens vurdering

Arealerne på Kegnæs afvander enten direkte eller via søer og vandløb til Hørup Hav og Sønderborg Bugt. Disse vandområder har forbindelse med det marine Natura 2000 område Bredgrund. Der er dog 5,5 km fra nærmeste mark. På baggrund af kort over havstrømmenes retninger i Østersøen, vurderes det, at udledte næringsstoffer fra udvidelsen ikke bliver ledt til Bredgrund. Dermed har projektet ingen væsentlig negativ effekt på Bredgrund. På baggrund af samme kort fra NOVANA vurderes det, at næringsstofferne fra Kegnæs ikke transporteres ind i Flensborg Fjord.

Samlet set vurderes det, at arealanvendelsen ikke har negativ indflydelse på Natura 2000 områder.

16.8 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde, ynglested eller sporadisk levested på de ansøgte arealer. På baggrund af faglig rapport 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab, vurderes det umiddelbart at der er tale om følgende arter: Dværgflagermus, vandflagermus, sydflagermus, langøret flagermus, Stor Vandsalamander og markfirben. Ifølge habitatdirektivets artikel 12 stk. d, må yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges.

Registreringerne af bilag IV arter på Kegnæs er meget mangelfulde. Kommunen har kun én konkret registrering af Stor Vandsalamander på matr. nr. 242 Hjortholm, Kegnæs. Individet blev fundet i en samlebrønd i forbindelse med gravning af et vandhul. Observationen tages som udtryk for, at der er Stor Vandsalamander på Kegnæs og sammenholdes med udbredelseskortet i ”Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007”. På Kegnæs findes flere sammenhængende naturområder, primært i form af vådområder bestående af vandhuller, moser, ferske enge og strandenge. I mange af disse områder vil der kunne findes egnede leve- og ynglesteder for bilag IV arter. Med baggrund i ovenstående vurderes det, at forekomsten af bilag IV arter, især Stor Vandsalamander er langt større end kommunen har kendskab til på nuværende tidspunkt.

Vandhullerne i forbindelse med arealerne er vurderet som potentielt leve- eller ynglested for bilag IV arter. Det er vurderet, at vandhuller, der er mere eller mindre lysåbne og ikke fuldstændig tilgroede med vedplanter, kan have betydning for bilag IV arter, primært Stor Vandsalamander.

Som tidligere nævnt er der på mark FR 17 en lille sø.

Miljømyndighedens vurdering

Vandhullet på mark F 17 blev besøgt d. 15. september 2009. Der var ved besigtigelsen ikke vand i vandhullet og det var under tilgroning med bittersød natskygge og dunhammer. Der er tvivl om, om der til tider er vandspejl eller om hullet er permanent tørret ud. Det vurderes at vandhullet ikke er potentielt leve- eller ynglested for bilag IV arter og der stilles derfor ikke krav om en § 16 godkendelse.

Samlet vurderes, at projektets aktiviteter på arealerne ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af levesteder og bestande af danske bilag IV arter.

17. GENERELLE REGLER

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges. Sidst i godkendelsen er nævnt en række af de gældende vejledninger og lovgrundlag.

18. HØRING

Ansøgningsmaterialet har været i offentlig høring fra d. 28. jan. 2009 til d. 18. feb. 2009. Ansøgningen blev bekendtgjort ved offentlig annoncering i Sønderborg Ugeavis den 28. jan. 2009. Der er i forbindelse med høringen ikke kommet indsigelser / udtalelser.

Et udkast til godkendelsen har fra d. 30. oktober 2009 til d. 2. november 2009 været i høring hos ansøger Jens Ole Bladt og rådgiver Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd.

Udkast til godkendelsen har været udsendt i høring hos naboer og andre berørte parter i 6 uger. Bilag 14 indeholder en samlet liste over parter. Høringen har fundet sted i perioden 5. november 2009 til 17. december 2009 kl. 15. Der er i høringsperioden ikke indkommet nogle kommentarer.

Afgørelsen er offentliggjort i Sønderborg Ugeavis og på Sønderborg Kommunes hjemmeside: www.sonderborg.dk, d. 26. december 2009.

19. KONKLUSION

Sønderborg Kommune godkender hermed en husdyrproduktion på i alt 9930 årssøer med 30 fravænnede grise pr. årssø, 26.000 smågrise 8,5-30 kg, 525 sopolte 60-102 kg samt 2 heste > 700 kg, svarende til 377,0 DE på ejendommen Nørre Landevej 42-44, 6470 Sydals.

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden aftpåvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som det er beskrevet i Husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000 områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 12, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i beskrivelsen af ejendommen samt i vurderingen af udvidelsen.

Godkendelsen gælder kun det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Sønderborg Kommune. Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede/tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

De efterfølgende vilkår for husdyrbruget vurderes at kunne begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende eller andre uforudsete gener i forbindelse med udvidelsen, kan Sønderborg Kommune foranledige, at generne reduceres, ved at meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger jf. Husdyrlovens § 39.

VILKÅR

20. VILKÅR FOR EJENDOMMEN

Denne godkendelse meddeles i overensstemmelse med husdyrlovens § 12 stk. 2. Vilklårene er fastsat på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse, samt miljømyndighedens vurdering. Vilklårene omfatter anlægget, husdyrholdet og samtlige arealer, der drives under ejendommens CVR-nr. Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

1. Vilklårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft.
2. Vilklårene i denne godkendelse skal være kendt af alle som arbejder med husdyrproduktionen. Den del af godkendelsen der vedrører arealerne, skal være kendt af de personer, der er beskæftiget med den pågældende del af arealdriften
 1. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – og så selvom disse regler eventuelt må være skærpede i forhold til denne godkendelse.
 2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne miljøgodkendelse, herunder ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilklårene i denne godkendelse og senere afgørelser foreskriver andet.
 3. Ændringen og udvidelsen skal være gennemført senest januar 2012. Med gennemført menes, at de ansøgte ændringer i staldindretning er sket, og at der er indsat et dyrehold, der svarer til etablering af det godkendte dyrehold i staldanlægget. Er produktionen ikke fuldt gennemført til den dato, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der er ved udløbet af de to år eller registreret i løbet af de to år. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse efter to år efter godkendelsesdatoen ikke har opnået den godkendte størrelse.
 4. Virksomhedens miljøgodkendelse skal jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hver 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017/2018.
 5. Arealerne skal drives, som beskrevet i ansøgningen, de supplerende oplysninger og som sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse, medmindre vilklårene i denne godkendelse, lovændringer og senere afgørelser foreskriver andet.

6. Hvis der på et tidspunkt ikke er tilstrækkeligt udbringningsareal til rådighed, skal dyreholdet mindskes, så de gældende harmonikrav kan overholdes.

Husdyrholdet, staldanlæg og drift

Husdyrholdet og staldanlæg

7. Virksomheden må drives med en maksimal årlig produktion på 930 årssøer med 30 fravænnede grise pr. årssø, 26.000 smågrise 8,5-30 kg, 525 sopolte 60-102 kg samt 2 heste > 700 kg. Dyrene må fordeles i staldene med følgende maksimal belægning:

Stald nr.	Anvendelse	Dyretype	Ansøgt stipladser	Udmugnings-system	Gulvtype
1.1.1	Karantænestald ændres til sygestald til søer	Slagtesvin Søer	10	Gyllekanaler	Delvist spaltegulv 2/3 fast gulv
1.1.2	Bufferstald		27	Gyllekanaler	Delvist spaltegulv
1.1.3	Polte/gyltestald	Søer	42 155	Gyllekanaler	Stier med fuld kumme, men delvis fast gulv
1.1.4	Smågrisestald	Smågrise	1.856	Gyllekanaler	1/3 spaltegulv, 1/3 drænet gulv og 1/3 fast gulv
1.1.5	Tilbygning smågrisestald	Smågrise	1.872	Gyllekanaler	Støbejernsriste og 1/2 fast gulv
1.1.6	Drægtighedsstald	Søer	383	Gyllekanaler/linespil	Delvist spaltegulv
1.1.7	Farestald	Søer	264	Gyllekanaler	Delvist spaltegulv
1.1.8	Løbeafdeling ornestier	Søer	214	Gyllekanaler	Delvist spaltegulv
1.1.9	Hesteboks	Heste	2	Gyllekanaler	Fast gulv
1.1.10	Ny karantænestald	Slagtesvin	120	Gyllekanaler	Delvist spaltegulv 1/2 fast gulv

For at give ansøger mulighed for en lille smule fleksibilitet og for ikke at risikere at små ændringer i dyreholdet udløser krav om miljøgodkendelse kan antallet af dyreenheder variere indenfor hver kategori (smågrise, slagtesvin (polte) og søer med maksimalt 10 %, dog ikke mere end 377 DE. Antal DE er beregnet ud fra bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12-2006.

Der må ikke være mere end 61.086 OU/m³ fra søer og smågrise, og ikke mere end 3.672 OU/m³ fra slagtesvin. Grænsen mellem smågrise og slagtesvin er fra 30 kg.

Kommunen kan forlange dokumentation for, at vilkåret overholdes i form af lugtberegning. Lugtberegningen skal foretages i version 1.42 af regnear-

ket, der er genereret i forbindelse med ansøgningen i www.husdyrgodkendelse.dk.

8. Der skal føres en driftsjournal over dyreholdet. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for antal og vægt af indsatte grise, antal dyr bortskaffet til destruktions, antal og vægt af dyr sendt til slagtning samt eventuelt solgte levende dyr. Dokumentation kan være i form af slagteriafregninger eller driftsregnskaber. Driftsjournalen skal fremvises til miljømyndigheden på forlangende, og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.
9. Byggeriet skal opføres i de ansøgte materialer og farver. Der må ikke anvendes blanke eller reflekterende materialer på de nye bygninger.
10. Der skal på ejendommen være mulighed for, at tilsynsmyndigheden kan føre tilsyn med dyreholdets størrelse ved optælling af dyr i staldene.
11. Ændringer af for eksempel staldindretning eller af ventilationsarrangementer, må kun ske efter forudgående accept fra miljømyndigheden.
12. Den ældste forbeholder ved gammel vaskeplads skal nedlægges og gyllen ledes til forbeholder sydvest for smågrisestalden.
13. I tilbygningen til smågrisestalden (bygning 1.1.5) er der etableret gyllekølingsslange i gyllekummerne, på i alt 522 m². Der skal installeres en varmepumpe og gyllekølingen skal igangsættes. For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 20 pct. over året, skal der i gennemsnit over året køles med 21,9 W/m². Varmepumpen skal levere en køleeffekt på mindst 11,4 kW.
14. Anlægget for gyllekøling skal være i drift 8.760 timer/år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Gennemsnitligt skal varmepumpens faktiske driftstid være 4.161 timer pr. år. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
15. Gyllekølingsanlægget i tilbygning til smågrisestald skal monteres og drives i overensstemmelse med fabrikantens anvisninger. Der skal monteres en separat elmåler på varmepumpen. Alle tilfælde af driftsstop og årsag skal noteres. Køleanlægget skal forsynes med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstartes automatisk. Gyllekølingsanlægget skal mindst én gang årligt efterses af en sagkyndig og nødvendige reparationer og justeringer skal foretages.
16. Anlægget skal leve op til vilkårene givet i tilladelse fra afdelingen for Vand & Jord ved Sønderborg Kommune. Frostsikringsmiddel må ikke påfyldes anlægget, før der er givet en endelig tilladelse til etablering af gylleanlægget.

Ventilation

17. Afkast fra ventilationsanlæg og andre udluftninger skal være opadrettede, uden afdækningsplader, og nye afkast skal føres minimum 1,0 meter over

tagflade. Der skal etableres styret ventilation (multistep eller tilsvarende). Så få ventilationsafkast som muligt i de enkelte staldsektioner må være i brug samtidigt, så den højst mulige afkasthastighed opnås.

18. Der skal installeres undertryk ventilation i det nye staldafsnit, da dette har det laveste elforbrug.
19. Ventilationsarrangementerne skal holdes rene og serviceres jævnligt, så ydelsen af ventilationen er optimal. Driftsjournal herfor skal indeholde oplysninger om dato for kontrol og rengøring.

Foder

20. Der skal føres driftsjournal over mængden af forbrugt husdyrfoder og opstået spild.

21. Ud fra følgende formel skal type 2 korrektion være højest 1 for polte:

$$\left(\frac{\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FEsv}}{6250} - \left(\frac{\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}}{\text{kg tilvækst}} \right) \times 0,028 \right) / \left(\frac{\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}}{\text{kg tilvækst}} \right) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})) / 1000$$

Samtlige polte på ejendommen skal leve op til disse krav. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentation skal vise forbruget af foder i perioden, samt antal kg produceret slagtesvin f.eks. i form af faktura fra foderstoffirma og afregninger fra slagteri.

22. Ud fra følgende formel skal type 2 korrektion være højest 1 for smågrise:

$$\left(\frac{\text{FEsv pr. produceret gris} \times \text{g råprotein pr. FEsv}}{6250} - \left(\frac{\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}}{\text{kg tilvækst}} \right) \times 0,026 \right) / 0,628$$

Samtlige smågrise på ejendommen skal leve op til disse krav. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentation skal vise forbruget af foder i perioden, samt antal kg produceret slagtesvin f.eks. i form af faktura fra foderstoffirma og afregninger fra slagteri.

23. Ud fra følgende formel skal type 2 korrektion være højest 1 for søer:

$$\left(\frac{\text{FE pr. årssø} \times \text{g råprotein pr. FE}}{6250} - 1,50 - \left(\frac{\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt}}{\text{kg tilvækst}} \right) \times 0,024 \right) / 27,2$$

Samtlige søer på ejendommen skal leve op til disse krav. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentation skal vise forbruget af foder i perioden, samt antal kg produceret slagtesvin f.eks. i form af faktura fra foderstoffirma og afregninger fra slagteri

24. Der skal tilsættes fytase eller tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med f.eks. højt fordøjelige uorganiske foderfosfater til foderet til alle dyregrupper.

Råvarer og hjælpestoffer

25. Der skal føres journal over el-, vand- diesel- og fyringsolieforbrug. Forbruget skal opgøres minimum en gang om året. Journalen skal fremvises til miljømyndigheden på forlangende, og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.
26. Der skal foretages et energieftersyn på ejendommen inden 1 år efter at godkendelsen er taget i brug. Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes til miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via besparelse på el kan tilbagebetales indenfor to år, skal udføres senest 2 år efter modtagelse af besøgsrapporten.
27. Hvis vandforbruget stiger over 10.000 m³ årligt, skal ansøger indsende redegørelse til kommunen om, hvorfor vandforbruget er steget og hvilke tiltag der planlægges brugt til at nedbringe vandforbruget.

Driftsforstyrrelser eller uheld

28. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan for husdyrbruget, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre forurening. Beredskabsplanen skal være kendt af og tilgængelig for ansatte og andre der arbejder på husdyrbruget. Beredskabsplanen skal forefindes på det/de sprog, som de ansatte kan forstå.

Gødningsproduktion og – håndtering

Flydende husdyrgødning

29. Opbevaringskapaciteten skal være til minimum 9 måneders produktion af gylle og vaskevand m.v. - og endvidere så stor, at der til enhver tid er kapacitet nok, indtil udbringning kan ske.
30. Hvis der ikke anvendes gyllevogn med selvlæssende fyldetårn med returløb til gyllebeholder, skal der etableres en støbt, tæt påfyldeplads ved gyllebeholderne med afløb til tæt beholder. Pladsen skal benyttes ved overpumpning af gylle til gyllevogn og rengøres for spild umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet. Pladsen skal ind mod gyllebeholderen være afgrænset af en jernbetonmur eller lignende, der sikrer mod påkørsel af denne.
31. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og på en måde, som medfører mindst mulig gene for omgivelserne.
32. Pumpe og gyllevogn skal altid være under opsyn under pumpning af gylle. Eventuelt spild skal opsamles og ledes tilbage til gyllebeholder.
33. Efter udbringning af gylle på mark skal det sikres, at slæbeslanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje.

34. For at minimere spild på veje, skal gyllevognes åbninger være forsynet med låg eller lignende ved transport af gylle på offentlige veje.
35. Ændringer af opbevaringsaftaler skal skriftligt meddeles miljømyndigheden.
36. Gylle må ikke køres ud på et vandmættet, oversvømmet, frossen eller sne-dækket areal.
37. Der ikke må køres gylle ud på søn- og helligdage.
38. Der skal overfor miljømyndigheden kunne fremlægges mark- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Støj fra anlægget og maskiner

39. Virksomhedens eksterne støjbelastning må i intet punkt - målt på naboejendom med tilhørende rekreative arealer (have m.v.) - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer) Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

Støj grænser for: III Område med blandet bolig og erhvervsbebyggelse (bykerne) samt landbrugsdrift i det åbne land.

Miljømyndigheden kan forlange, at virksomheden skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal foretages og afrapporteres som "miljømåling- eksternstøj" i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger nr. 6 fra 1984 og nr. 5 fra 1993.

Dokumentationen skal tilsendes miljømyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tidsfrist herfor aftales med miljømyndigheden.

40. Dokumentationen skal udføres efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger af et firma, som er godkendt af Miljøstyrelsen. Målingerne/beregningerne skal foretages og afrapporteres som "Miljømåling- eksternstøj". Målingen/beregningen skal foretages på/for det/de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund, under de mest støjbelastende driftsforhold – eller efter anden aftale med miljømyndigheden. Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end grænseværdien. Målingernes

og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A).

Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves en årlig støjmåling. Udgifterne til dokumentation skal betales af virksomheden.

Støv

41. Stalde, anlæg og udenomsarealer m.v. skal vedligeholdes, så der ikke kan opstå væsentlige støv- og lugtgener i området uden for ejendommens grund.
42. Støvgener fra færdsel på grus- og markveje skal minimeres ved hensynsfuld kørsel.

Lys

43. Der må ikke etableres udendørs belysning, som kan være til gene for naboer og dyreliv.
44. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lysgener, der vurderes til at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Spildevand

45. Landbrugsmaskiner, transportbiler m.v. skal vaskes på en vaskeplads med en tæt, befæstet bund med afløb af spildevand og regnvand til forbeholder eller gyllebeholder. Der må ikke være risiko for afløb til overfladevandsledning, dræn, vandløb, borer, brønde m.v. Vaskepladsen skal til enhver tid være minimum to meter bredere og to meter længere end den største maskine der vaskes på pladsen.
46. Det vurderes hensigtsmæssigt at tage den gamle vaskeplads ud af drift, da det vurderes at den ikke er tæt. Etableres der alligevel ikke en ny vaskeplads som ansøgt, skal den gamle plads tætnes. Etablering af vaskeplads skal anmeldes til afdelingen BYG ved Sønderborg Kommune.

Skadedyr

47. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.m.).
48. Der skal overalt på ejendommen føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer.

Affald

49. Døde dyr skal indtil afhentning opbevares i lukkede containere eller under en kadaverkappe på en afskærmet plads ved Nørre Landevej og i øvrigt på en måde, så uhygiejniske forhold ikke opstår. Pladsen skal afskærmes, dels

af hensynet til udsyn og dels for at skabe skygge for at holde temperaturen nede i containerne.

50. Alternativt kan der etableres en kølebrønd. Ved opstilling af kølebrønd skal dette foregå i overensstemmelse med firmaets anvisninger. Det fremgår af det fremsendte materiale at der er to størrelser på kølebrøndene. Inden installation skal det oplyses til Sønderborg Kommune, hvilken størrelse der ønskes etableret. Etablering af kølebrønd skal også behandles af afdelingen BYG ved Sønderborg Kommune. Kølebrønden skal via beplantning afskærmes ud mod Nørre Landevej.
51. Opbevaring af farligt affald skal ske i henhold til ”Regulativ og forskrift for farligt affald i Sønderborg Kommune”

Jord, grundvand, vandløb og søer

52. Eventuelle bekæmpelsesmidler skal opbevares i et rum med tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller lignende. Bekæmpelsesmidlerne må kun opbevares i den oprindelige emballage.
53. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
54. Tankning af diesel skal ske på en plads/sted med fast og tæt bund, enten med afløb olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankning skal ske under konstant overvågning.

Andet

55. Ved ophør med svineproduktion skal ansøger tømme stalde og anlæg for dyr og gødning, bortskaffe kemikalier m.v. samt sløjfe unødvendige olietanke.

KLAGE

Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger, fra afgørelsen er offentligt bekendtgjort på Sønderborg Kommunes hjemmeside www.sonderborg.dk, under: ”Se alle høringer” eller i Sønderborg og Aabenraa Ugeavis, påklages til Miljøklagenævnet. Klagevejledning er vedlagt i godkendelsen. Klagefristen udløber 25. januar 2010 kl. 15.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen. Hvis godkendelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

GENERELT

Hvis virksomheden udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der medfører forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, skal dette godkendes af Sønderborg Kommune, før udvidelsen eller ændringen sker.

Godkendelsen omfatter udelukkende forholdet til miljølovgivningen. Andre godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning (fx byggeloven, planloven, m.v.) skal søges separat.

Vibeke Ring Kuntz

Landbrugsafdelingen
Natur og Miljø
Sønderborg Kommune

KLAGEVEJLEDNING

Denne godkendelse er meddelt i overensstemmelse med kapitel 3 § 12 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, (Miljøministeriets lov nr. 1572 af 20. december 2006 med efterfølgende ændringer).

Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger – fra den er offentliggjort i de lokale dagblade - påklages til Miljøankenævnet af:

- Gårdejer Jens Ole Bladt, Nørre Landevej 42-44, 6470 Sydals
- Enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald
- Miljøministeren
- Sundhedsstyrelsen
- Klageberettigede interesseorganisationer

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i kapitel 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

En kopi af denne godkendelse eller orientering pr. mail er sendt til:

- Gårdejer Jens Ole Bladt
- Rådgiver Ulla Refshammer Pallesen, Landbosyd
- Miljøministeriet v. Miljøcenter Ribe
- Sundhedsstyrelsen v. Embedslægeinstitutionen Syddanmark
- Arbejdstilsynet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Det økologiske Råd
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Dansk Ornitologisk Forening

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen mærket "Landbrugsafdelingen" skal sendes til landbrug@sonderborg.dk eller til Sønderborg Kommune, SØKO, Postboks 530, 6400 Sønderborg. Kommunen videresender klagen til Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der ligger til grund for sagens bedømmelse. Klagen skal være modtaget af Sønderborg Kommune inden klagefristens udløb den 25. januar 2010 kl. 15.

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i Lov om godkendelse m.v. af husdyrbrug, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

LOVGRUNDLAG

Lov nr. 1572 af 20/12/06 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22/12/2006 om miljøbeskyttelse

Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24/09/2009 om naturbeskyttelse

Bekendtgørelse nr. 648 af 18/06/2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (Historisk)

Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (Gældende)

Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03/2009 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bekendtgørelse nr. 1152 af 23/11/2006 om husdyrhold og arealkrav m.v.

Bekendtgørelse nr. 439 af 11/05/2007 om opbevaring af døde dyr med senere ændringer

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 533 af 18/06/2003 om bekæmpelsesmidler med senere ændringer

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1517 af 14/12/2006 om miljøregulering af visse aktiviteter

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1634 af 13/12/2006 om affald (Affaldsbekendtgørelsen)

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 724 af 01/07/2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen)

Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune

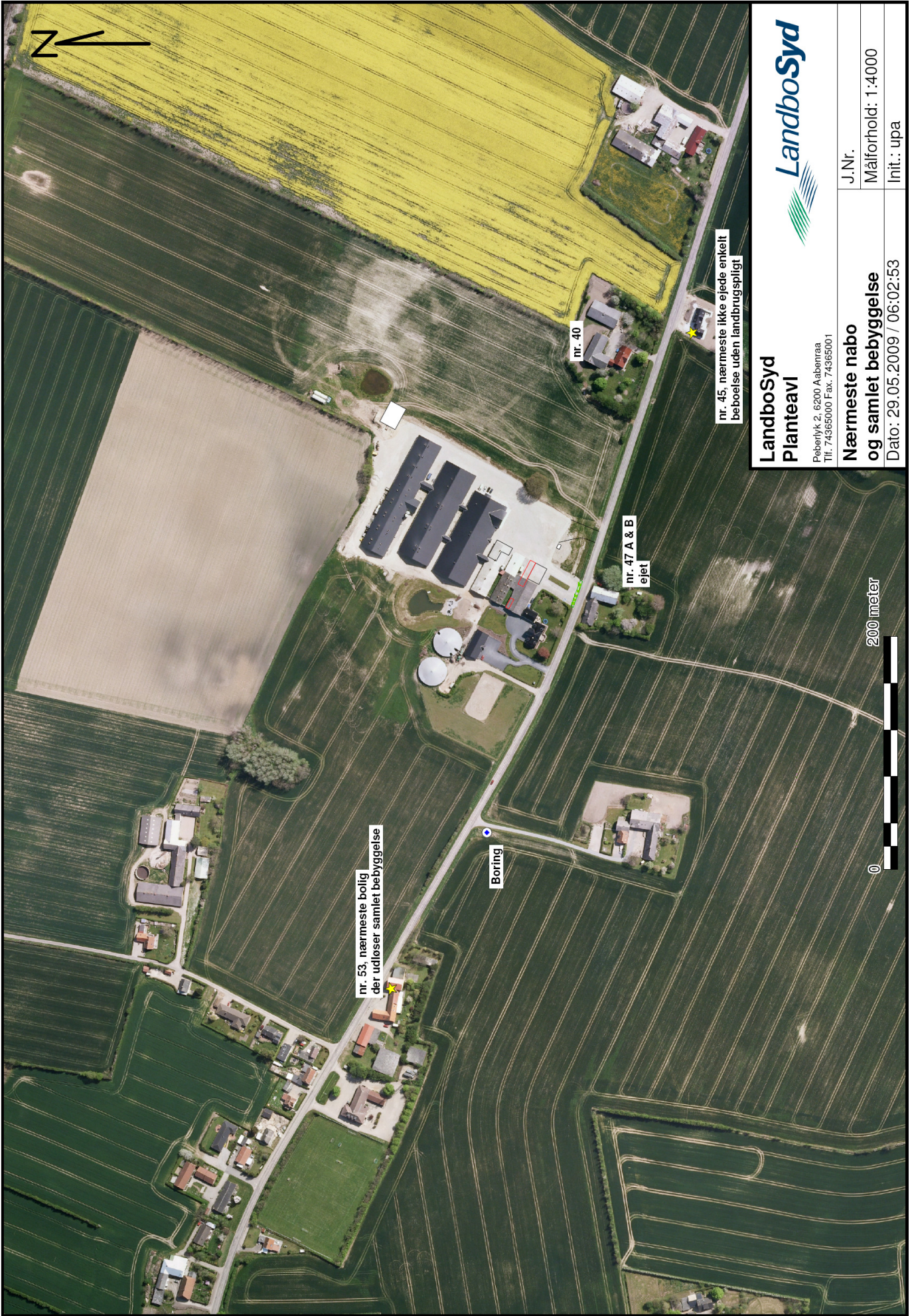
Regulativ for farligt affald i Sønderborg Kommune

Regulativ og forskrift for klinisk risikoaffald og andet farligt affald fra sundhedssektoren

Regionplan for Sønderjyllands Amt 2005-2016

Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003 (<http://www.dpil.dk/dpil2005/HTML/flueretn.htm>)

BILAG

**LandboSyd
Planteavl**

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

**Nærmeste nabo
og samlet bebyggelse**

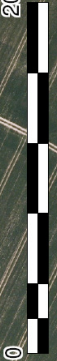
Dato: 29.05.2009 / 06:02:53

J.Nr.

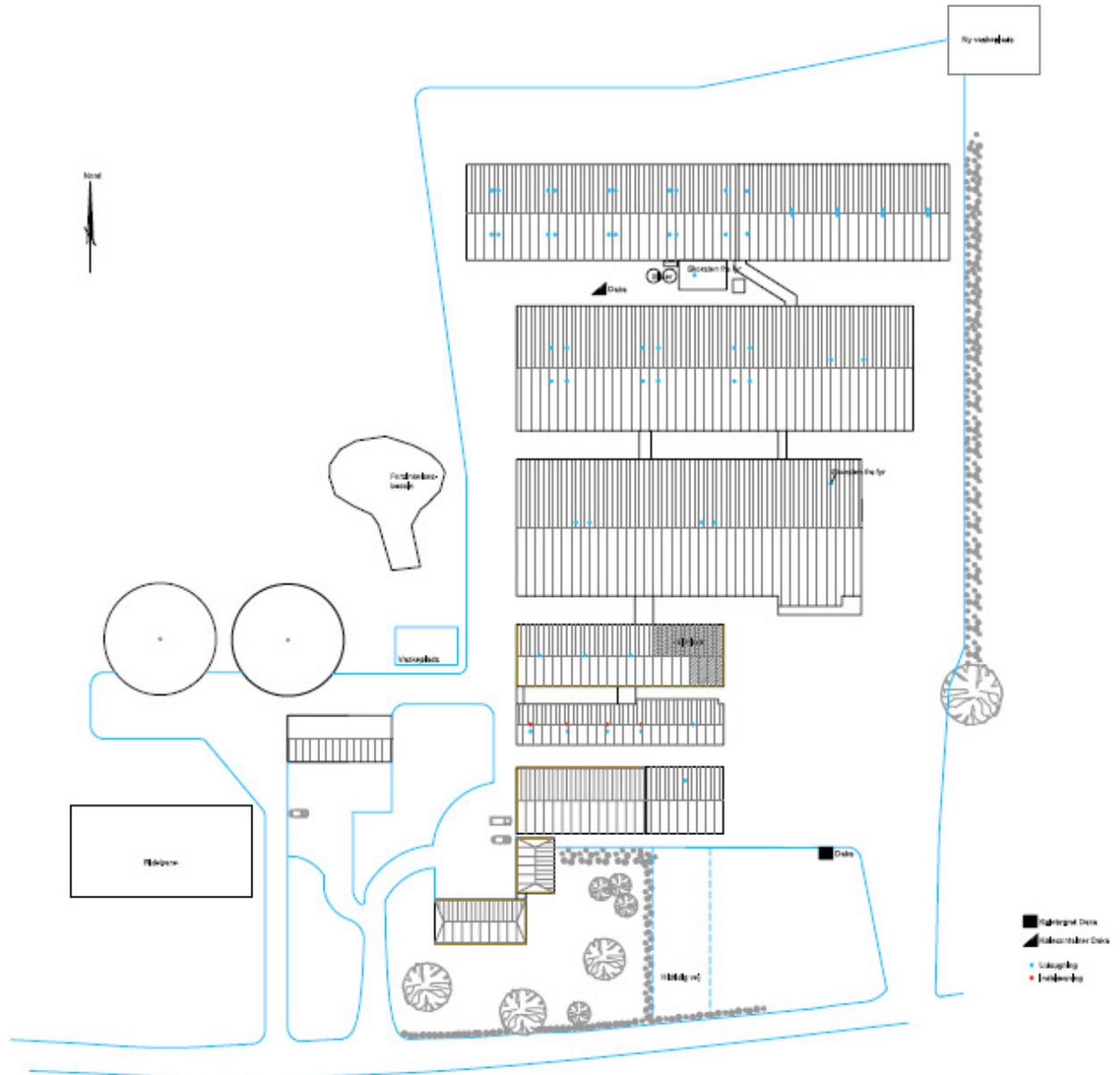
Målforshold: 1:4000

Init.: upa

200 meter

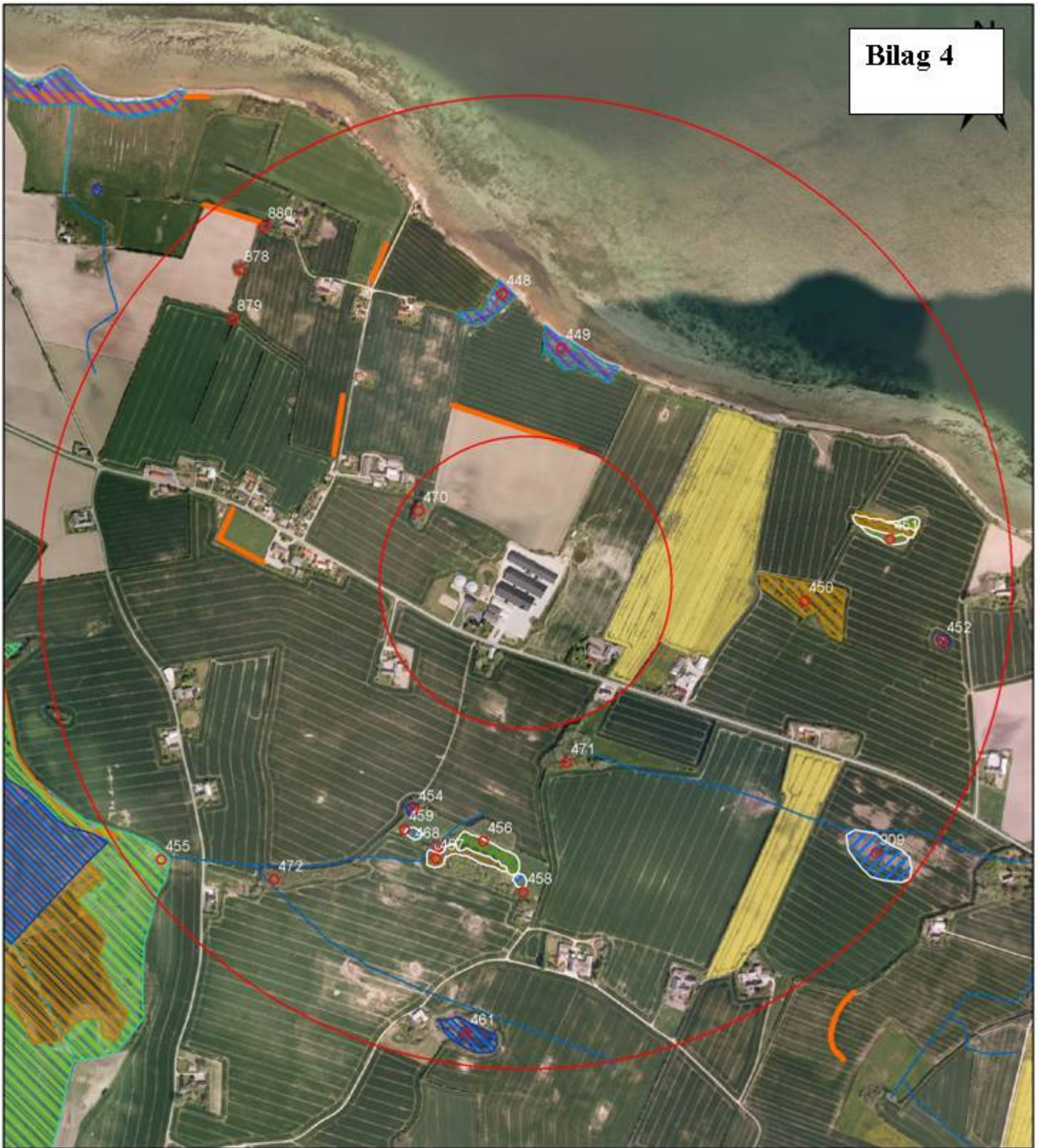

Bilag 3

	Projektnavn Jern- og Stålbjælke Rensningsanlæg 8110 Lyngby	Udarbejdet af - -	Dato 21.05.91 (1) Rev. 01	
	Projekt 05,111-Nyt sæt bjælke og Overløbsanlæg	Tegning 05,111-0-4-02		
	Udført af 101	Rev. 02	Udført af 02/04/91	
	Tegningens titel, indhold og nummer af tegningerne - uden forløbs- og forbeholdninger			Udført af 02/04/91

Denne tegning er ikke gældende, indtil den er godkendt af Byggeseksjonen.

Naturscreening
Nørrelandevej 42-44

Sags nr.:

Beskyttede naturtyper

- Eng
 - Hede
 - Mose
 - Overdrev
 - Strandeng
 - Sø
- Nye registreringer**
- naturtype
- eng
 - mose
 - overdrev
 - strandeng
 - sø
 - Beskyttede sten- og jorddige
 - Vandløbslinje

Kortbilag

Luffoto 2008

Afdeling
Naturafdelingen

Sagsbehandler:
Stine Jacobsen

Dato: okt 2009

0 250 Meters

Bilag 6

LandboSyd
Miljøteam

Planvej 1, 4220 Århus N
Tlf. 70200762, 70200767

Arealer og kærtelevveje

J. Nr. 11200000
Målestok 1:20000
Dato: 21.10.2007 11:20:25
PIL: u08

500 m

Bilag 7

Beslutningskriterier:

Nørre landevej 42-44

Ejer

- Chresten Mathisen
- Godkendelse
- HBL Markbrug
- Per Bruhn
- Poul Mogensen
- STALDAF SNIT
- OPBEVARING
- Boligområde
- Blandet bolig og erhverv
- Erhvervsområde
- Område til butikformål
- Rekreation / fritidsformål
- Sommerhusområde
- Offentlige formål
- Tekniske anlæg
- Landområde
- Andet
- RP05 Eksisterende sommerhusområder
- RP05 Nye sommerhusområder

Zonestatus fra vedtagne Lokalplanelomr.

Fremtidig zonestatus

- Blyzone
- By og sommerhusområde
- Blyzone og landzone
- Sommerhusområde
- Sommerhusområde og landzone
- Landzone

Bedrift som udtalelsen vedrører:

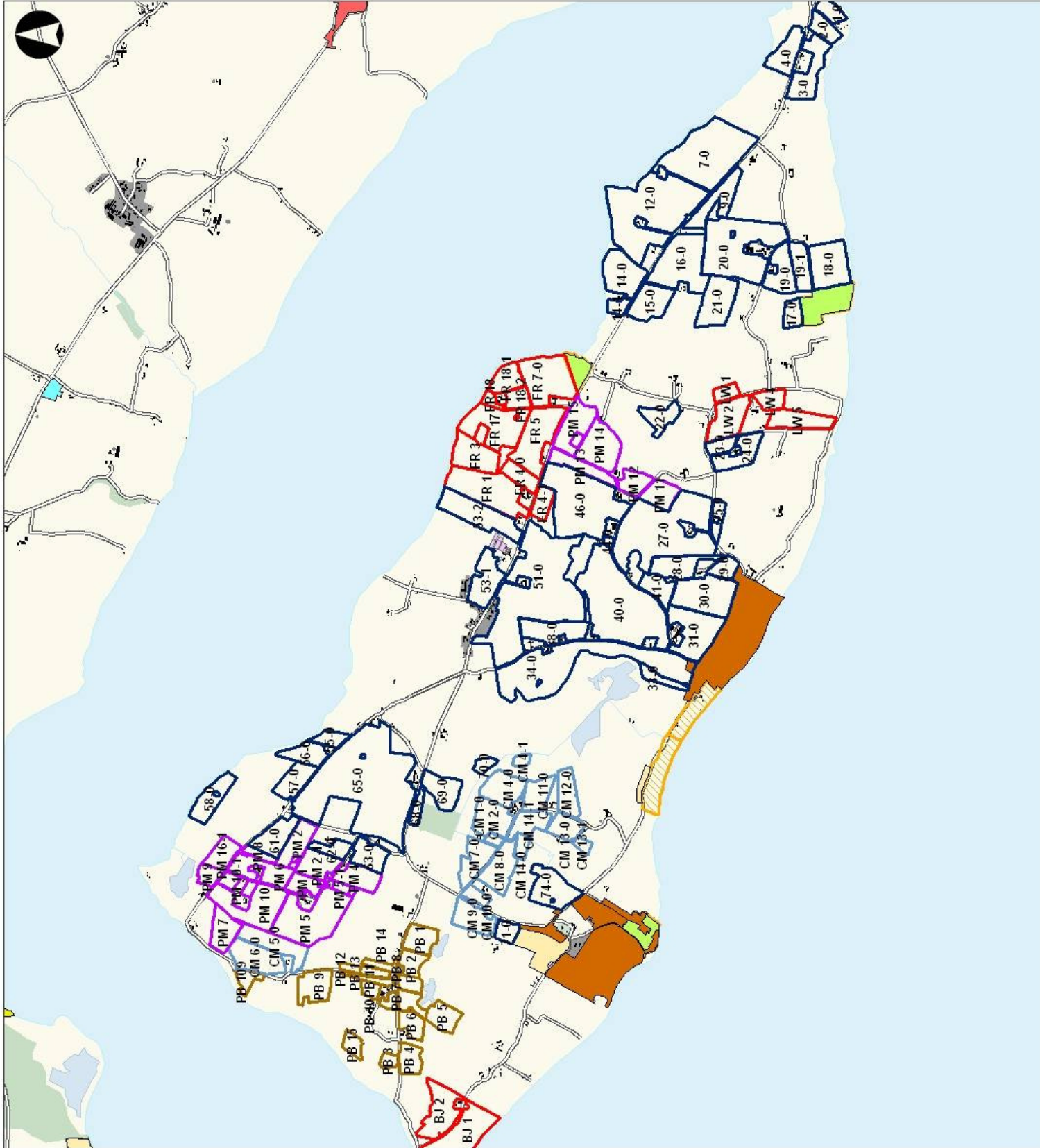
Planmæssige forhold

Journal nr.: 07/1716

Adresse: Nørre Landevej 42-44

Måstoksforhold: 1:25.000

Udskriftsdato: 30.10.2009

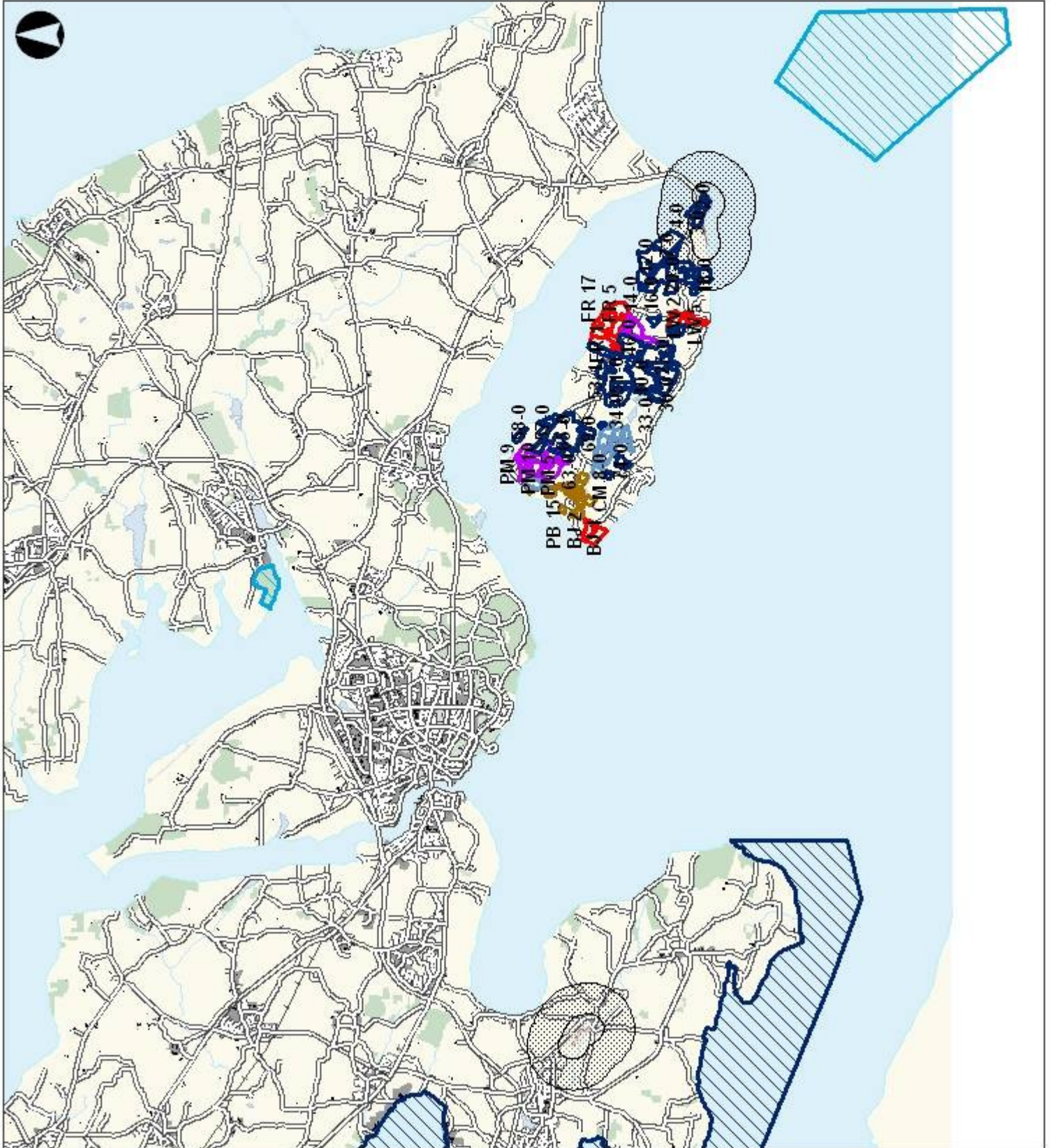
Natura 2000 og § 7 natur

Journalnr.: 07/716
 Adresse: Nørre Landevej 42-44
 Målestoksforhold: 1:120.000
 Udskriftsdato: 30.10.2009

Beslutningskriterier:

Nørre landevej 42-44

- Ejer
- Chresten Mathisen
 - Godkendelse
 - HBL Mårholm
 - Per Bruhn
 - Poul Mogensen
 - STALDAF SMIT
 - OPBEVÆRING
 - EF-fuglebeskyttelsesområder
 - EF-habitatområder
 - Ramsarområder
 - Beskyttede naturtyper § 7
 - Beskyttet hedø verdnav
 - Beskyttet højmoser
 - Bufferzone I (300m)
 - Bufferzone I (1000m)

Bilag 9

Beslutningskriterier:

Ilørre landevej 42-44

Ejer

- Chresten Mathisen
- Godkendelse
- HBL Markbrug
- Per Bruhn
- Poul Møgensen

naturtyper

- eng
- mose
- overdrev
- strandeng
- sø
- STALDAF SNIT
- OPBEVÆRNING

- 100m beskyttelse slinje
- Ingen beskyttelse slinje
- Beskyttede sten- og jorddiger

Vandløb

Status

- Rørlagt
- Åbent
- Beskyttede vandløb
- Fredede områder

Beskyttede naturtyper §3

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø

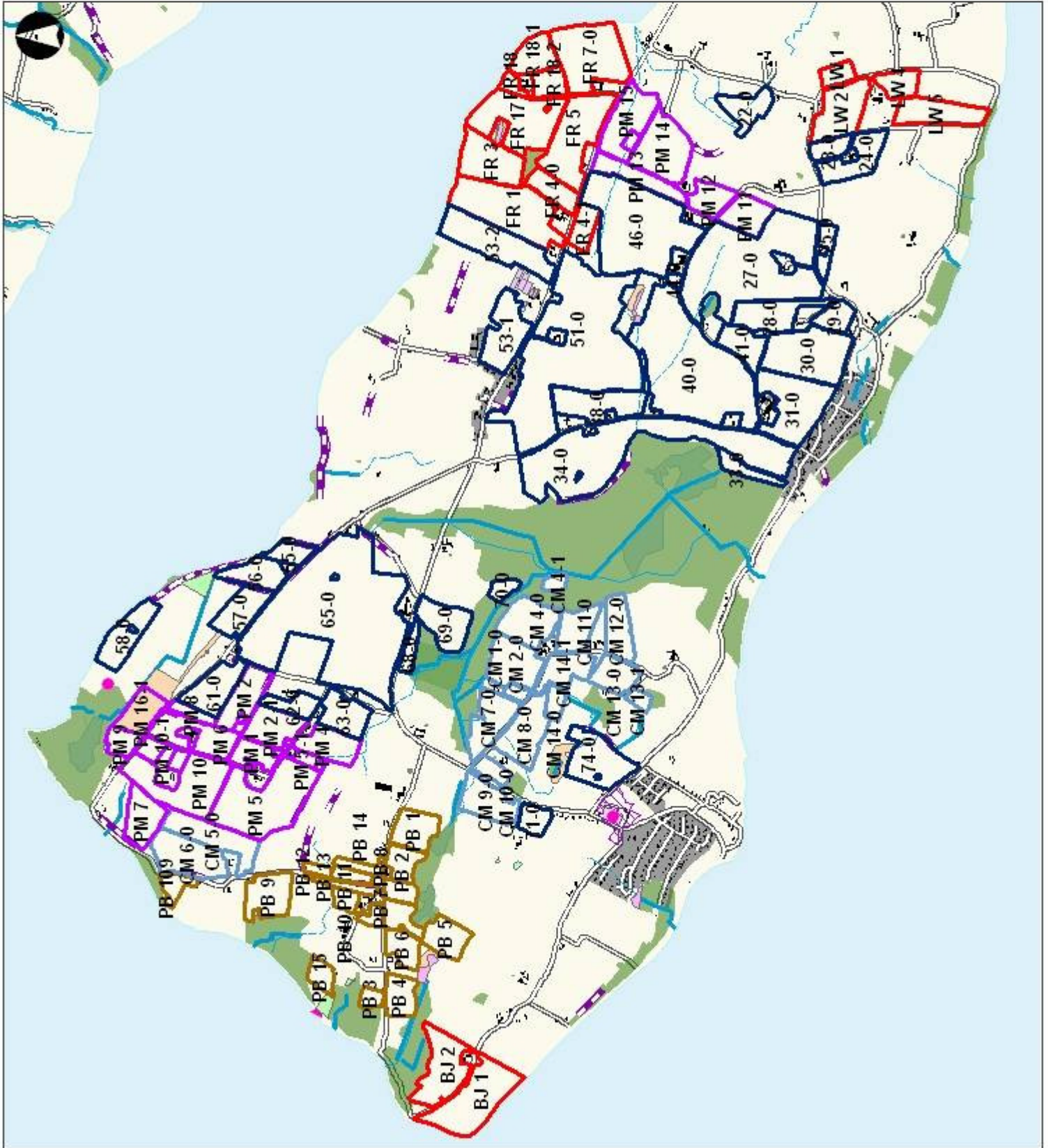
Beskyttet natur

Journal nr.: 07/17 16

Adresse: Nørre Landevej 42-44

Målestoksforhold: 1:26.000

Udskriftsdato: 30.10.2009

Beslutningskriterier:

Ilørre landevej 42-44

Ejer

- Chresten Møthisen
- Godkendelse
- HBL Mørbrug
- Per Bruhn
- Poul Mogenssen
- STALDAFSNIT
- OPBEVÆRING

Vandløb

- Førlagt
- Åbent
- Beskyttede vandløb
- RPO5 målsatte søer
- Søer - oplande- målsatte søer

Lawbund og okker

- LAVBUND
- Stor risiko for okkerudledning
- Middel risiko for okkerudledning
- Lille risiko for okkerudledning
- Ingen risiko for okkerudledning
- Lavbund, ikke okkerklassificeret

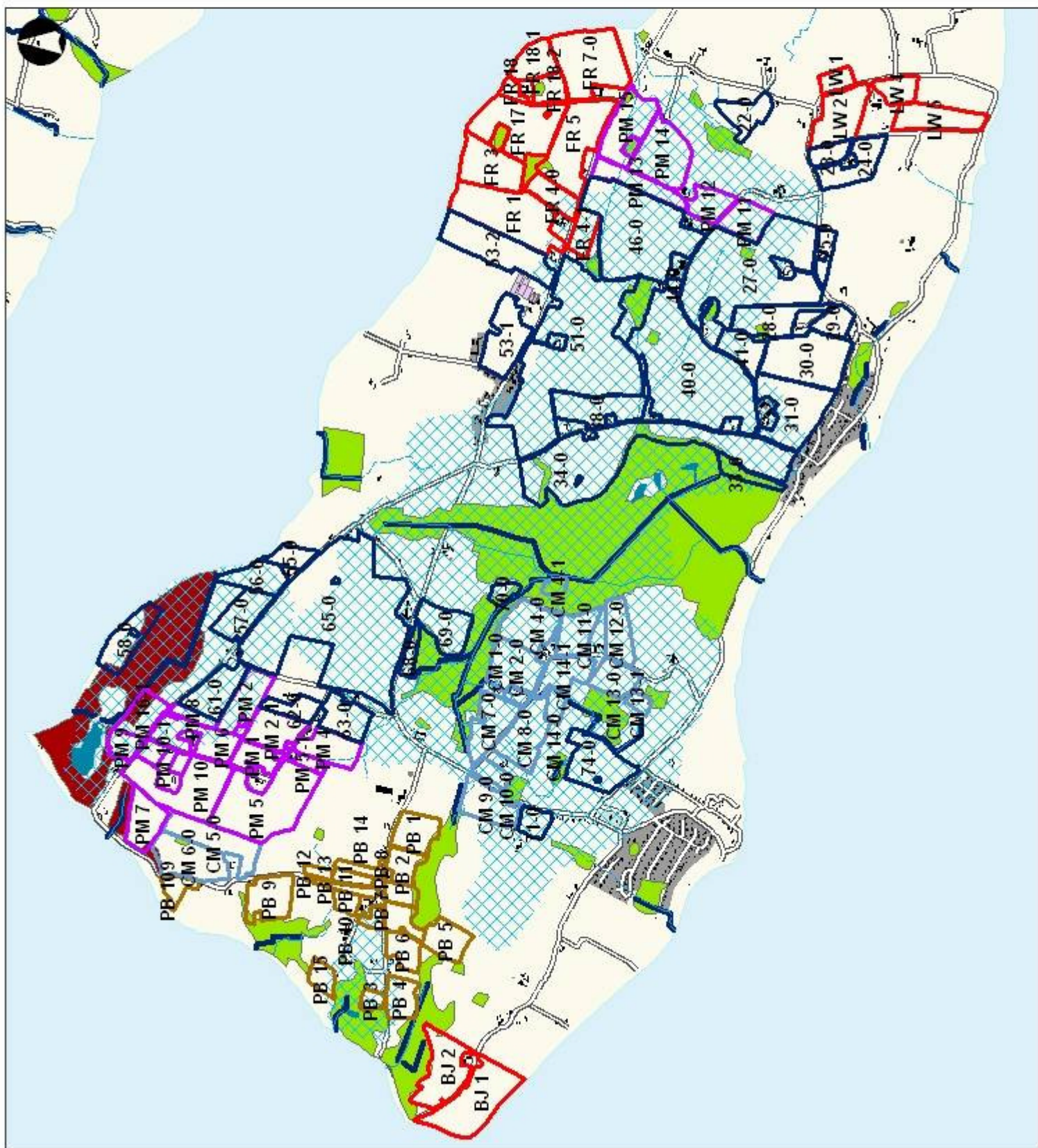
Overfladevand

Journal nr.: 07/17 16

Adresse: Nørre Landevej 42-44

Målstoksforhold: 1:26.000

Udskriftsdato: 30.10.2009

Bilag 11

Beslutningskriterier:

Ørre landevej 42-44

Ejer

- Chr. sten Møthisen
- Godkendelse
- HBL Markbrug
- Per Bruhn
- Poul Mogenssen
- STALDAF SNIT
- OPBEVÆRING
- Mod. elberegnede indvindingsplaner
- Vandværksboringer
- RP05 Indvindingsopland for almene vandværker
- RP05 Nitratfølsomme indvindingsoplande
- Omr. med drikkevandsinteresser
- Omr. med særlige drikkevandsinteresser
- Nitratklasse I
- Nitratklasse III
- Fosforklasse I og III
- Fosforklasse II

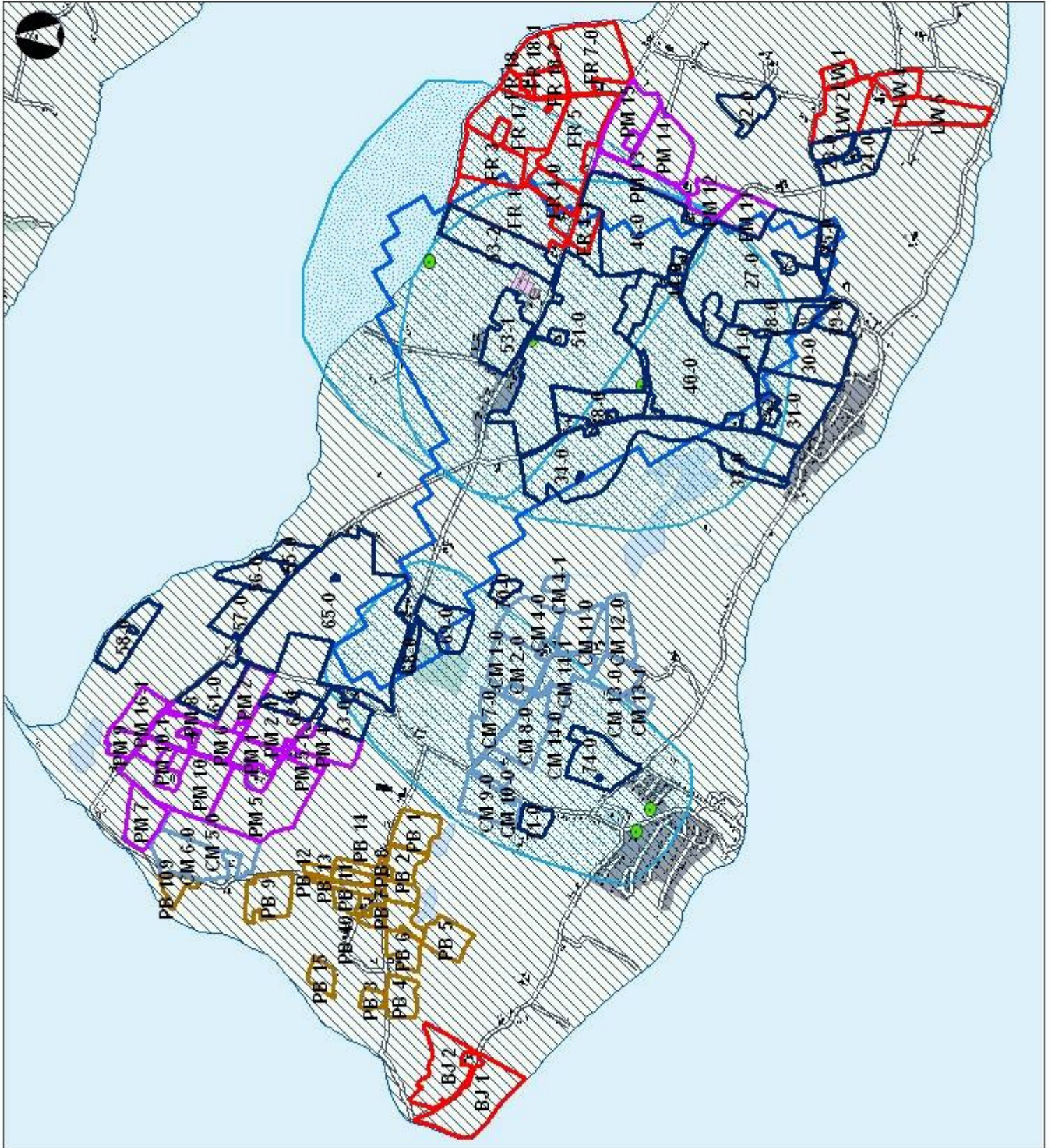
Grundvand

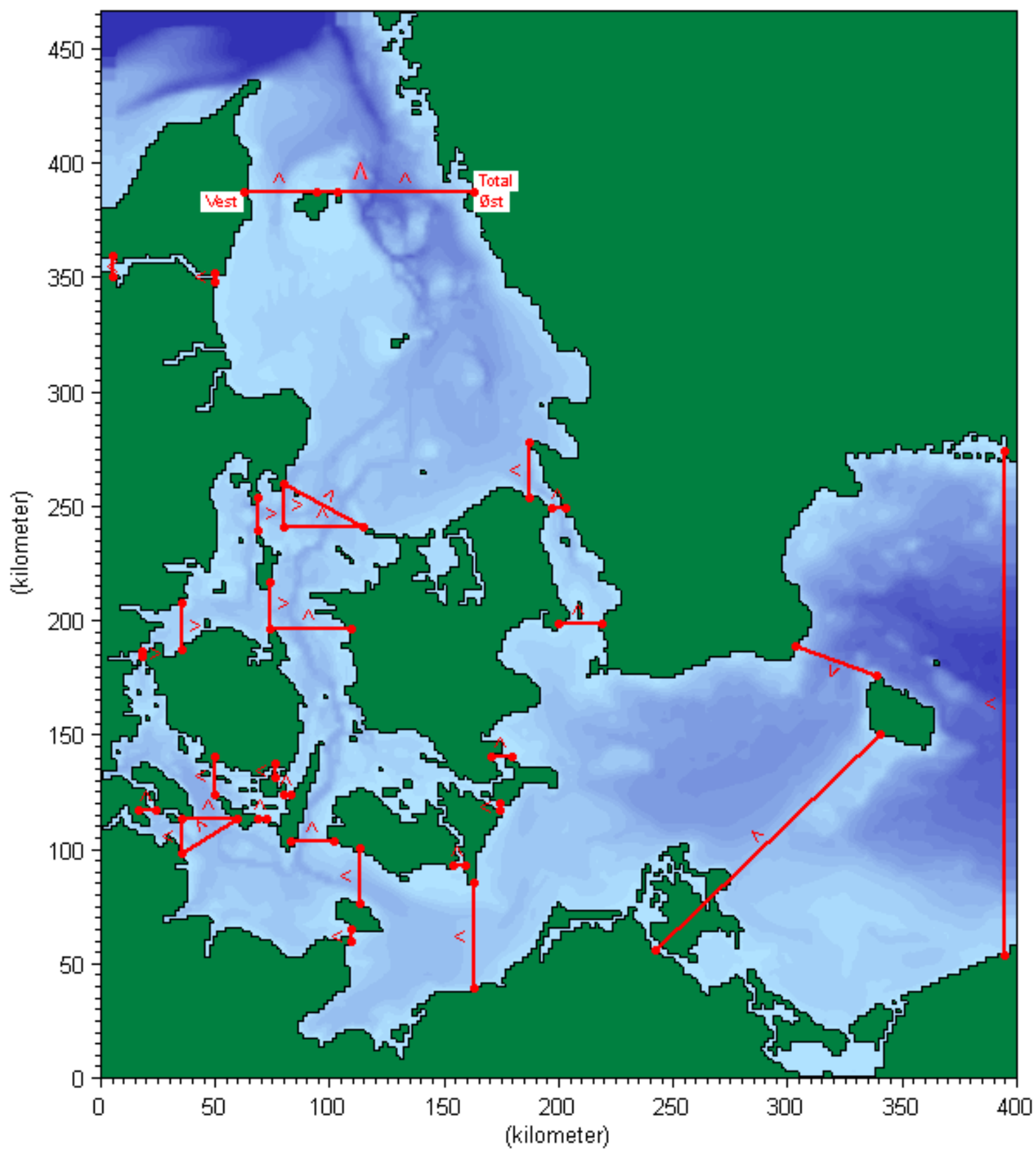
Journal nr.: 07/17 16

Adresse: Nørre Landevej 42-44

Målestoksforhold: 1:26.000

Udskriftsdato: 30.10.2009

Beredskabsplan

Beredskabsplan

for

Jens Ole Bladt, Nr. Landevej 42-44, 6470 Sydals

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	76
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	77
OVERLØB AF GYLLE	78
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	79
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	80
STRØMSVIGT	81
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	82
BILAG A KORT OVER EJENDOMMEN	83
BILAG B KORT OVER UDLØBSPUNKTER FRA DRÆN TIL VANDLØB	84

Udarbejdet af: dca/urp

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i APV mappe på kontoret ved forrum.

Kopi af beredskabsplanen findes i sort mappe i kontor i stuehus samt i forbindelse med APV hos LandboSyd.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler)
- Dieseltanke og olietanke
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Trykflasker til svejseanlæg
- Flugtveje for dyr/frigørelse

Der er ingen større terrænændringer ved bygningerne, som har betydning for driften af ejendommen. Der er derfor ikke vedlagt kort med koter.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

3 TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i staldkontoret og har nr. 24943937.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon 88726400 kl. 10.00 – 17.00	ellers 112/114
Falck	kontaktes på telefon 70102030	dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112	dag eller nat
Lægevagt	kontaktes på telefon 70110707	dag eller nat
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 76354074	dag eller nat
Landbocenteret	kontaktes på telefon 74365000	dag eller nat
Dyrlæge	kontaktes på telefon 21715286	dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon 74422975	dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon 74404341	dag eller nat
Smeden	kontaktes på telefon 40505366	dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon 20424699	dag eller nat
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon 72175544	dag eller nat

3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Jens Ole Bladt på tlf. 23715857

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr. Fjern om nødvendigt olie, trykflasker og kemikalier fra maskinhuset

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort markeret med et rødt S

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse branden ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

Rendegraver
Vandslanger/slukningsudstyr
Højtryksrensere

3 OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Jens Ole Bladt på tlf. 23715857

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 88726400

Medhjælp/fodermester Jan Lorenzen på tlf. 21480474 eller Frank Paulsen på tlf. 40143272

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til hav. Forsinkelsesbassin kan fungere som buffer. Opsamling kan ske herfra.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn kan udløbsrøret graves op i sandkanten og blokeres med en halm-balle

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver
Halm baller i laden

3 KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne på tlf. 88726400.

Kontakt ejeren, Jens Ole Bladt på tlf. 23715857.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 88726400.

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd (se vedlagte kort). Forsinkelsesbassin kan fungere som buffer. Opsamling kan ske herfra.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er olie f.eks. løbet til dræn, kan udløbsrøret graves op i sandkanten og blokeres med en halmballe.

Medhjælp/fodermester Jan Lorenzen på tlf. 21480474 eller Frank Paulsen på tlf: 40143272

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver, halmballer

I kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker. Se henvisning via APB i forbindelse med APV.

3 STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbyrder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedhane sidder ved læhegn ved indkørsel i en brønd imellem stuehus og bodyfarm.

I stald sektioner 1 - 2 og 3 - 4 sidder stophane i mellemgang.

I stald sektion 7 sidder stophane ved nord/øst vendte gang.

I stald 8 og 9 sidder stophane ved nord/øst vendte gang.

I stald 5 og 6 sidder stophane ved mellemgang til stald 8 og 9.

Elektricitet:

Hovedafbryder sidder ved: Hovedtavle ved EL rum stald 7 samt kontor ved/i Bodyfarm.

El-tavle sidder ved: Stald 7.

Nye 224 ampere sikringer opbevares ved hovedtavle ved elrum stal 7.

Nye 25 ampere sikringer opbevares ved hovedtavle i stald 7 og Bodyfarm.

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til stald sektioner 1-2-3-4 sidder i mellemgang.

Afbryder til sektion 7 sidder ved stophane i nord/østlig gang.

Afbryder til sektioner 5-6 og 8-9 sidder på gang udenfor hver sektion.

Ved relækasser.

Sikringer:

Plomberede sikringer (må kun skiftes af autoriseret person).

6 stk. 224 A – 6 stk. 125 A.

Almindelige sikringer (må skiftes af kyndige på bedriften)

25 A – 35 A -50 A og 63 A sikringer i emballage.

3 STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til ESS og forhør om varigheden af udfaldet.

Telefon nr. 70115000 .

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator. Nødstrømsgenerator kan evt. rekvireres hos Falck.

3 TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed. Tjek bedriftens arbejdspladsbrugsanvisninger i forhold til midler.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld/kattegrus til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

3 BILAG B KORT OVER UDLØBSPUNKTER FRA DRÆN

Parter der har modtaget et udkast af godkendelse:

Fam.	Harders	Nørre Landevej 34	6470	Sydals
Fam.	Rasmussen	Nørre Landevej 38	6470	Sydals
Fam.	Junker	Nørre Landevej 40	6470	Sydals
Fam.	Junker	Nørre Landevej 7	6470	Sydals
Fam.	Larsen	Nørre Landevej 45	6470	Sydals
Jens Ole	Bladt	Nørre Landevej 44	6470	Sydals
Fam.	Brejning	Nørre Landevej 47A	6470	Sydals
Fam.	Andersen	Nørre Landevej 49	6470	Sydals
Fam.	Bladt	Nørre Landevej 51	6470	Sydals
Fam.	Jørgensen	Nørre Landevej 56	6470	Sydals
Hans P. C.	Kjeldsen	Nørre Landevej 58	6470	Sydals
TDC	Totalløsninger A/S	Teglhomsgade 1	2450	København SV
Fam.	Duus	Nørre Landevej 61	6470	Sydals
Fam.	Duus	Nørre Landevej 63	6470	Sydals
Marie Louise	Kristensen	Hagensig 1	6470	Sydals
Matthias H.	Schmitz	Hjørnevej 6	6470	Sydals
Uwe Poul	Sibbesen	Hagensig 2	6470	Sydals
Fam.	Sørensen	Hagensig 3	6470	Sydals
Hans J. K.	Hansen	Midtkobbel 1	6470	Sydals
Fam.	Asmussen	Hagensig 10	6470	Sydals
Fam.	Berg	Damkobbelt 1	6470	Sydals
Jens Ole	Bladt	Nørre Landevej 44	6470	Sydals
Fam.	Sibbersen	Damkobbelt 4A	6470	Sydals
Fam.	Pilegaard og Bækdal	Damkobbelt 5	6470	Sydals
Jan L.	Sørensen	Damkobbelt 9	6470	Sydals
Ulla	Schmidt	Agersundvej 75	9600	Aars
Peter	Olsen	Kongshoved 1	6470	Sydals
Kegnæs Vandværk	V/Jens Peter Kock	Bredsten 9	6470	Sydals
Fam.	Nielsen	Kongshoved 2	6470	Sydals
Fam.	Hansen	Kongshoved 3	6470	Sydals
Jørn	Kryhlmund	Kongshoved 3 A	6470	Sydals
Fam.	Niessen	Kongshoved 4	6470	Sydals
Viggo	Petersen	Kongshoved 5	6470	Sydals
HBL Markbrug I/S	C/O Jens Chr. Lassen	Hagensig 7	6470	Sydals
Peter	Bruhn	Grønmark 16	6470	Sydals
Brian	Jacobsen	Vestermark 16	6470	Sydals
Finn	Rasmussen	Nørre Landevej 38	6470	Sydals
Hans S.	Wolf	Bredsten 23	6470	Sydals
Paul	Mogensen	Vesterkobbelt 11	6470	Sydals
Anna	Meiland Ranfelt	Nah Berisha nr. 9/C	1000	Pristina/Kosovo
Lars	Vendel Ranfelt	Danish Refugee Council	2 Che-chenskaya Str. Nazran	Russion Feration